

LA + VIDA
ESPIRITUAL
BUENOS
AIRES

FEBRUAR 1981

DUHOUANO
ZIDLENJE

Renacemos por medio del bautismo

Cuando una familia no tiene hijos, a veces los adopta, dándoles su mismo apellido y todos sus derechos. Por medio de la adopción, esas criaturas entran a formar parte de una nueva familia, que los considera como si fueran de su misma sangre. Dios también quiere "adoptarnos" como hijos suyos dentro de la Familia de Jesús, que es la Iglesia.

Pero, ¿acaso no son hijos de Dios todos los seres humanos, creados a su imagen? Sí, es verdad. Sin embargo, Dios quiso que "naciéramos de nuevo" por obra del Espíritu, para congregarnos visiblemente en su Pueblo. Y Jesús condicionó ese renacimiento a un signo visible, que es el Bautismo: El que no nace del agua y del Espíritu no puede entrar en el Reino de Dios.

Pregovori o jeziku

Ukročen jezik je redek ptič. (švicarski)

Dolg jezik skrajša življenje. (kurdski)

Modri ncsi jezik v srcu, nespametni pa srce na jeziku. (slovenski)

Manjše ko je srce, daljši je jezik. (italijanski)

Jezik ni iz jekla ne iz kosti, ali more bosti. (slovenski)

Jezik je kot lev: če ga bradaš, te bo branil,

če ga pustiš uiti, te bo požrl. (arabski)

Človeka za jezik, vole za rogove vežemo. (slovenski)

Bolje je spodrsniti z ncgami kot z jezikom. (armenski)

Jezik ima oblast nad življenjem in smrtjo. (hebrejski)

TISKOVNI SKLAD "DUHOVNEGA ŽIVLJENJA"

„Duhovno življenje“ nima poleg naročnine in čistega izkupička vsakoletne družabne prireditve nobenih denarnih virov za svoje izhajanje. V Sloveniji prejemajo vse režimu naklonjene publikacije od države podporo „Kulturne skupnosti Slovenije“, ki gre iz davkov vseh državljanov, tudi tistih, ki jim režim ni ravno pri srcu. Tudi listi v svetu imajo v

tej ali oni obliki zagotovljeno stalno ali vsaj občasno podporo v tej ali oni obliki. DŽ nima niti propagandnih oglasov. Zato se uprava DŽ obrača na rojake s prošnjo, da bi prispevali v tiskovni sklad naše revije.

Prvi so darovali v naš sklad: ga. Francka Tomazin \$ 10.000; Milan Magister \$ 30.000; Ivan Makovec \$ 50.000; N. N., R. Mejia \$ 50.000 in Jože Škerbec \$ 50.000. Vsem iskren Bog plačaj!

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LETO 48

FEBRUAR 1981

Apostolstvo molitve, njegov pomen v Cerkvi

Med nami Slovenci v Argentini smo začeli z nabiranjem članov za Apostolat molitve. Pri nas doma smo pred vojno imeli široko razširjeno to organizacijo med verniki. Imela je tudi svoje glasilo „Glasnik Srca Jezusovega“. Tudi tu v Argentini se je ta ustanova kmalu po njeni ustanovitvi začela močno širiti in šteje danes nad 1.000 središč v župnijah in kolegijih širne Argentine s povprečno kakšnimi 100 člani v vsakem središču. Že več kot 80 let izhaja v Buenos Airesu tudi glasilo Apostolata molitve „El Mensajero del Corazón de Jesús“.

Apostolstvo molitve je brez dvoma največja organizacija vernikov katoliške Cerkve po svetu, saj šteje nekako 45 milijonov članov, raztresenih po skoro vseh katoliških deželah. Zato ni čudno, da jo je Pavel VI. imenoval „veliko družino molivcev“.

Apostolstvo molitve je nastalo v Franciji, v nekem jezuitskem kolegiju, kjer so se bodoči jezuitski duhovniki, tedaj še študentje, pripravljali s študijem in molitvenim življenjem na svoje bodoče pastoralno delo. Ko so prihajala v kolegij pisma jezuitskih misijonarjev, ki so v daljnih deželah spreobračali pogane in ustanavljali ter utrjevali med njimi cerkvene postojanke, se je v teh študentih zbudila neka „sveta zavist“, ker se jim je zdelo, da „zapravljajo“ dragoceni čas z mirnim študijskim življenjem daleč od misijonov. Radi bi šli že na svoje postojanke, kot vojak, ki se v kasarni pripravljaja na boj za fronto.

Tedaj jim je njihov duhovni voditelj dal veliko misel: že kot študentje, daleč od misijonskega polja, morejo z molitvijo in žrtvijo pomagati misijonarjem pri njihovem težkem delu. Študentje so navdušeno sprejeli zamisel in pobudo svojega duhovnega voditelja in tako je nastalo prvo središče Apostolstva molitve. In temu so sledila naglo druga, najprej po Franciji, nato po ostali Evropi in po vsem svetu.

Apostolstvo molitve ima le bolj okvirno organizacijo. Poudarek ni na organizaciji, temveč na duhu. Vrhovni predstojnik Apostolstva molitve je jezuitski general, ki imenuje v vsaki deželi svojega narodnega direktorja, ki skrbi za širjenje in delovanje Apostolstva v tisti deželi. Poleg tega ima ali vsaj naj bi imela vsaka škofija svojega škofijskega direktorja in vsako posamezno središče svojega krajevnega direktorja, ki je redno župnik ali pa kaka druga oseba.

Namen Apostolstva molitve je z molitvijo, žrtvijo in delom pomagati Cerkvi pri njenem apostolskem delu. Delo zveličanja ljudi je bistveno navezano in odvisno od božje milosti, brez katere se noben človek ne more spreobrniti ne živeti krščanskega življenja. In najbolj učinkovito ter najbolj splošno sredstvo, kako priklicati na ta svet božjo milost, je molitev in žrtev. Kot se telo ne more gibati in vršiti drugih življenjskih funkcij, če mu srce ne dovaja neprestano sveže krvi s kisikom, tako bi vse nadnaravno delovanje v Cerkvi prenehalo, če bi ne prihajala milost od zgoraj. In to je pglavitno delo Apostolstva molitve: z molitvijo in žrtvijo izprositi od Boga dež božjih milosti na delo Cerkve po vsem svetu. Tiho in navidez malo pomembno delo, v resnici pa silno pomembno in važno.

Tako se bomo tudi mi Slovenci v Argentini vključili v to veliko družino molivcev in tako prispevali na nov način k naporu Cerkve za evangelizacijo sveta.

Lojze Kukovica

Človek živi v svoji enkratni osebni situaciji. Ta situacija ni nekaj človeku „zunanjega“ ali „dodanega“, marveč sam „notranji“ še prej kot zunanji način bivanja, ki me določa, da sem to, kar sem: utelešen duh v določenem prostoru in času, v določeni telesnosti, ki sem jo prej prejel od staršev in nato pod različnimi vplivi svojevrstno razvijal; v določeni spolnosti, jeziku, vzgoji, v svojstvenem odnosu do soljudi in do sveta. Vse to se steka v intimno in enkratno oblikovanje mojega jaza.

Narodnostna razsežnost vstopa v sam intimni ustroj mojega jaza in nujno oblikuje od znotraj mojo človeškost, da sem človek, ali, še lepše, neponovljiv primer človeškosti v slovenski izdaji v inačici 20. stoletja v zamejstvu (zdomstvu) itd. Biti Slovenec je moj način biti človek.

Oskar Simčič

Z osebno govorico razodeva človek svojo bivanjsko naravnost na sočloveka in na svet. Po govorici se drugim odpira in jih po njej spoznava. Govorica ga trga iz osamelosti, ga povzpenja v razmerje z nekom, ki ga lahko ogovori. Človeka povezuje v družbo s tistimi, ki govorijo isto govorico, od tistih, ki govorijo drugače, ga pa loči.

Najizrazitejša govorica je za človeka materin jezik. Ta je seveda v prvi vrsti občevalno sredstvo, a močno presega to vlogo, saj materin ali narodni jezik raste iz najglobljih človekovih izkustev. Lahko rečemo, da je svojstvena govorica, v kateri tiše in glasneje zvenijo prva življenjska srečanja s stvarnostjo, prvi pogovor s svetom, odgovori na prva vprašanja, po katerih se nam je svet polagoma razkrival in po besedah naših najbližjih osmišljeval. Zaradi te intimne note je materin jezik ves drugačen od jezikov, ki se jih v življenju naučimo. Kaj se vse v nas zgane, ko v tujem svetu sredi morja tujih besed zaslišimo našo besedo! Zato je narodni jezik najprimernejše sredstvo za izražanje naših čustev in našega mišljenja, za razkritje naše istovetnosti, za posredovanje kulturnih vrednot... Raba slovenskega jezika je v zamejstvu (zdomstvu) najzgovornejše pričevanje naše istovetnosti, zavednosti in navzočnosti na tej zemlji...

Oskar Simčič

Voščilo ljubljanskih škofov

Vsem slovenskim izseljenskim duhovnikom in njihovim vernikom

Bližajo se nam najlepši prazniki božiča, za njimi prihaja vsakoletna nedelja svete Družine in z njo izseljenska nedelja in že smo pred vratmi novega leta.

Ob vseh teh lepih dneh bi vam rada izrekla svoja voščila in z njimi tudi zares najboljše želje za vašo osebno srečo in za srečo, zdravje in mir v vaših družinah.

Najprej se spominjava vas, dragi naši sobratje duhovniki, ki iz ljubezni do Boga in do sorojakov opravljate nelahko službo izseljenskega duhovnika. V tej službi hodite po zgledu Dobrega pastirja za tistimi, ki so izročeni vaši skrbi, v soncu in dežju, burji in mrazu, da jim prinašate božjo besedo, pa tudi človeško besedo poguma in tolažbe. Prinašate pa jim tudi Boga v sveti maši in zakramentih, da morejo tudi tamkaj živeti božje življenje. Sprejmite ob teh lepih praznikih zahvalo svojih škofov, ki vam kličejo s sv. Pavlom: „Vi pa, bratje, ne omagajte pri opravljanju dobrih del!“ (2 Sol 3, 13). Saj pozna „vaša dela“ (prim. Raz 3, 7). Zato sva na vas ponosna in sva vam iz srca hvaležna.

Tudi vam, dragi naši verni bratje in sestre, bi rada povedala svojo besedo, ko boste v teh dneh zbrani pri slovenski božji službi

daleč od domačih cerkva. S posebno ljubeznijo mislimo v teh dneh doma na vas, ker imamo skrb tudi za vas. Ko je bil pred nekaj dnevi sv. oče na obisku v Nemčiji, ste lahko brali ali tudi slišali ter sami doživeli, kako veliko pozornost je posvetil vsem različnim narodnostnim, ki si v tujini služijo kruh. Tudi Slovenecem je spregovoril v našem jeziku. Posebej vam je priporočil, da ostanete zvesti Bogu in svetim narodnim izročilom, ki jih pa skušajte vedno znova bogatiti z vrednotami drugih narodov. To je tudi najina iskrena želja in božično ter novoletno voščilo. Ostanite zvesti Bogu, jeziku, slovenskim verskim in kulturnim izročilom. Ostanite pa zvesti tudi domovini, saj je sv. oče ob srečanju v Mainzu navajal tisto lepo psalmistovo besedo: „Naj se posuši moja desnica, če pozabim tebe...“, moja domovina (prim. ps 136, 6). Naj ti prihodnji prazniki spletejo še trdnjše vezi v Vaših družinah, naj vam še povečajo skrb za vaše mlade.

Vse vas te dni še posebej priporočava Bogu, da bi vas in vaše družine še obilneje blagoslovil ob teh dneh.

Prisrčno vas pozdravljata

Ljubljanska škofa:

+ Alojzij Šuštar, l. r.

+ Stanko Lenič, l. r.

Ljubljana, v adventu 1980

Petdnevno potovanje

Janeza Pavla II. po Zahodni Nemčiji

Papež Janez Pavel II. je v dobrih dveh letih svojega vladanja napravil osem apostolskih potovanj izven Italije: Za Mehiko, Poljsko, Malo Azijo, Irsko in ZDA, Afriko, Francijo in Brazilijo je prišla na vrsto Zvezna republika Nemčija.

Kratek opis pred leti poražene, danes izredno napredne države

Zvezna republika Nemčija je za spoznanje manjša kot Jugoslavija. Meri 248.066 km² in ima nad 60 milijonov ljudi. Po veri prevladujejo trenutno še evangeličani. Teh je 49%, katoličanov pa 44%, to je 27 milijonov. Razdeljeni so na pet metropolij (Köln, München, Bamberg, Freiburg in Paderborn) in 17 škofij. Župnij je 11.763. Duhovnikov je 23.000, redovnih sester 65.000. V državi je 20 velikih in 30 malih seminarij. Bogoslovcev je 9.100. Katoliških šol je lepa vrsta: 220 osnovnih in 782 srednjih. Ponos nemških katoličanov je tisk: imajo dva katoliška dnevnik, 30 tednikov in 39 mesečnikov. Med dobrodelnimi ustanovami so povsem svetu dobro poznane: Misereor, Adveniat in Missio.

Vodilni nemški katoliški škofje so trije kardinali: Höffner iz

Kölna, ki je predsednik nemške škofovske konference, Ratzinger iz Münchna, ki je imel odločilno vlogo na zadnji škofovski sinodi v Rimu, in Volk iz Mainza. V Rimu pa deluje kardinal Schröffer.

Zvezna republika Nemčija je seveda kljub številnim svetlim točkam predmet velike pastoralne zaskrbljenosti. Še vedno so očitni sadovi brezbožnega nacizma. Veliko blagostanje odvrča ljudi od Boga. Niso končno redki, ki hočejo krščanstvo zvedneti.

Nameni osmega apostolskega potovanja

Ko je sveti oče 10. avgusta 1980 v splošni avdienci napovedal svoje potovanje po Zapadni Nemčiji, je dejal: „Nameravam obiskati mesta Köln, Bonn, Osnabrück, Mainz, Fulda, Marijino svetišče Alttötting in München na Bavarskem. S svojim apostolskim potovanjem želim ustreči vabilu konference nemških škofov in civilnih oblasti. Čeprav bom mogel obiskati le nekaj važnih krajev, želim s tem obiskom počastiti ves nemški narod, tako tesno povezan z zgodovino Cerkve in ukoreninjen v krščanski

tradiciji. Želim tamkajšnje brate in sestre potrditi v njihovi veri, njihove pastirje pa skupaj z verniki opogumiti v njihovi pokoncilski vnemi ter velikodušni solidarnosti in pomoči v korist Cerkva po svetu, ki so potrebne pomoči.“

Na poti od 15. do 19. novembra

Sveti oče je v petih dneh, od sobote 15. do srede 19. novembra, obiskal sedem nemških mest. Soboto 15. novembra je posvetil Kölnu, ki se ponaša z mogočno stolnico, in Bonnu, prestolnici Zvezne nemške republike. Na letališču so ga sprejeli predsednik države Karnstens, kardinali, škofje, duhovniki in velika množica ljudi. Po nemško natančnem sprejemu je odšel na nekdanje nemško letališče Butzweiler Hof, kjer je z 12 kardinali in škofi somaševal. Sveti daritvi je kljub slabemu vremenu prisostvovalo 260 tisoč ljudi. Nato je odšel v cerkev sv. Andreja. Tu je na grobu sv. Alberta Velikega pomolil za ves nemški narod. Popoldne se je sestal z znanstveniki in 6000 študenti v kölnski stolnici. V frančiškanski cerkvi je nato pomolil na grobu Dunsca Scotta, bistrournega teologa, in Adolfa Kolpinga, duhovnega očeta delavskega razreda. Zvečer pa je odšel v Bonn, kjer se je v dvoreu Brüel srečal z državnim predsednikom Karnstensem in kanclerjem Schmidtom.

V nedeljo 16. novembra dopoldne je bil sveti oče v kraju Osnabrück. Sv. maši, ki jo je daroval na stadionu „Illos-Höhe“, je prisostvovalo 200.000 ljudi. V stolnici je nato sprejel zastopnike dobroteljskih ustanov in invalidov, s katerimi je zmolil molite angelovega češčenja.

Nedeljsko popoldne in ponedeljek 17. novembra dopoldne je posvetil starodavnemu mestu Mainz. Osrednje slovesnosti so bile sv. maša na letališču, srečanje z delavci, izseljenskimi skupnostmi, med njimi tudi s Slovenci, in z zastopniki evangeličanov.

V ponedeljek popoldne je odšel v Fuldo, kjer se vsako leto srečujejo na konferenci nemški škofje. Tu je ostal en dan. V stolnici, kjer počiva sv. Bonifacij, apostol Nemčije, je daroval sv. mašo za bogoslovce, diakone in duhovnike. V semenišču se je nato srečal s škofi in predstavniki nemških katoliških laikov. Sv. mašo pa je daroval na trgu pred stolnico.

Iz Mainza ga je vodila pot v Marijino svetišče Alttötting. Poleg številnih vernikov se je tu zbralo veliko redovnikov, redovnic in bogoslovnih profesorjev.

Zadnji dan, 19. novembra, je bil sveti oče v Münchnu. Osrednje prireditve so bile: sv. maša za mladino na Terezijinem travniku, kateri je prisostvovalo 600.000 ljudi, srečanje z 2500 urmetniki in časnikarji v Herkulo

vi dvorani palače „Rezidenz“ in snidenje s 3500 starimi ljudmi v münchenski stolnici.

Ob 20. uri pa je papež Janez Pavel II. odletel iz münchenskega letališča proti Rimu, kamor je došel ob 21.15 uri in tako srečno sklenil osmo apostolsko potovanje.

Glavne misli sedemindvajsetih govorov

Na osmem apostolskem potovanju je sveti oče imel 27 govorov. Govoril je nemškemu predsedniku, škofom, duhovnikom in redovnikom, znanstvenikom in študentom, laičkim voditeljem in narodnostnim skupinam, mladini, vsemu božjemu ljudstvu in zastopnikom nekatoliških ver. Glavne misli so bile tele:

V Bonnu je nemškemu predsedniku in kanclerju omenil ve-

lik prispevek nemškega naroda k rasti Cerkve in duhovni podobni Evrope in spomnil na svetle in temne strani zgodovine. Izrazil je upanje, da bo sedanja boleča razdelitev nemškega naroda na zahod in na vzhod našla miroljubno in ustrezno rešitev znotraj združene Evrope.

Škofom je v Fuldi poudaril skrb za poglobitev verskega življenja. V svojih ekumenskih prizadevanjih, ki so božja volja, naj ne iščejo kompromisnih rešitev.

Znanstvenikom in študentom je v kölnski stolnici dejal: Cerkve se ne boji, da bi katerakoli resna znanost, ki temelji na razumskih in znanstvenih metodah, prišla v nasprotje z verskimi rešnicami.

Evangelličanskim škofom, ktere je vodil predsednik vrhovnega sveta škof Lohse, je papež dejal: Če gledamo na cerkveno

ločitev v 16. stoletju, moramo priznati, da smo vsi grešili in da moramo vsi skupaj iskati pota do zedinjenja.

V Alttöttingu je dejal, da je treba pobožnost do Marije poživiti in poglobiti. Teologom je rekel: Teologija je znanost z vsemi možnostmi človeškega spoznanja, ki je v uporabi metode in analize svobodna. Paziti pa mora na svoj odnos do vere, zakaj vero mora predpostavljati. Redovnikom pa je pribil: V današnjem času ljudje bežijo pred odgovornostjo in bi radi živeli samo na poskušnjo, vi pa pričajte, da je tudi danes možna dokončna obveznost, trajna življenjska posvetitev Bogu.

Glede zakona je dejal v Kölnu: Zakon je edino ustrezno mesto za vzgojo in rast novih rodov. Odgovorno urejanje rojstev mora biti skladno z nraavnimi načeli in učenjem sinode. Kristjani cenimo zakon kot zakrament, v katerem postajata zakonska ljubezen in zvestoba znamenji neskončne božje ljubezni do človeka in človeštva.

V Mainzu je Slovence nagovoril: „Prisrčen pozdrav tudi vam, dragi Slovenci, ki tu živite in delate. Priporočam vam: ostani- te zvesti domovini in njenim izročilom duhovnega in kulturnega bogastva. Z vsem svojim življenjem izpričujte svojo vernost

in poštenje. Bodite hkrati odprti do vrednot, ki vam jih, čeprav prek izkušenj, nudi tujina. Tudi z njimi bogatite duha! Moj blagoslov velja vam, predragi, vašim družinam doma in v tujini in vašim dušnim pastirjem. Bog z vami vsemi!“

Mladini je v Münchnu govoril o nalogah, ki jih čakajo. Dejal je, da je mladost čast zorenja in rasti v zrele osebnosti. Tega pa ni mogoče doseči brez poznanja resnice. Resnica pa vodi k Bogu, ki daje pravi smisel našemu življenju.

Časnikarje je svaril, naj ne podelgajo raznim pritiskom, temveč naj služijo resnici in naj bodo pravični. Umetnikom je dejal, naj jih prava umetnost vodi k Bogu, viru neskončne Lepote. Starjšim je govoril o smislu trpljenja in o njihovih posebnih nalogah. Iz njihove življenjske izkušnje naj izvirata dobrota in potrpežljivost.

Poglavje zase je bilo slovo na münchenskem letališču. Papež je vse ponovno pozval k spravi, kristjane k edinosti, katoličane pa k poglobljenemu življenju. Skle- nil pa je: Storititi moramo vse, da bomo na evropski celini ustvarili nove osnove in oblike medsebojnega sožitja in tako pre- magali strašno preizkušnjo tega stoletja.

Alojzij Starc

Odgovornost kristjanov za današnjo in jutrišnjo Evropo

(Nadaljevanje in konec)

c) Inozemski delavci in begunci

16. Tisti, ki iz katerega koli vzroka zapuščajo svojo domovino, so pogosto izpostavljeni nevarnosti, da jih ljudje ne razumejo, jih ne spoštujejo in jih žalijo v njihovem dostojanstvu. Mi postavljamo zahtevo, da naj ne bodo zapostavljeni v primeri z domačim prebivalstvom. Ni prav, če tiste, ki so svojim delom pripomogli h gospodarskemu napredku neke dežele, ob gospodarskih krizah in ob brezposelnosti pošiljamo nazaj v gospodarsko manj razvite dežele.

17. Ponavljamo tudi že prejšnje pozive v korist beguncev vseh vrst: resnična solidarnost ne zahteva samo velikodušnega sprejema teh ljudi, pač pa predvsem zavzemanje za svobodo in pravičnost v svetu.

d) Pravica do dela

18. V sedanji svetovni gospodarski krizi moramo poudariti pravico do dela in iz tega izvira-joče dolžnosti. Delo omogoča človeku, da s tem krije svoje potrebe in potrebe svojcev in da naredi zemljo koristno. Družba si mora prizadevati, da omogoči človeku

zaposlitev, ki mu dovoljuje primerno življenje, ne da bi ga pri tem izkoriščala. Kajti gospodarstvo je v službi človeka, in ne narobe.

e) Verska svoboda

19. Opozoriti moramo na dejstvo, da v Evropi ne uživajo vsi ljudje verske svobode v polnem pomenu besede. Janez Pavel II. je ravno to grobo kršitev človekovih pravic posebno jasno obsodil.(6)

20. Osnova verske svobode, kakor nas uči drugi vatikanski koncil, je dostojanstvo človeške osebe. Verska svoboda obsega notranjo svobodo, nedotakljivost vesti, pravico do javnega izpovedovanja vere vključno s svobodo bogoslužja. Omejevanje in kršenje verske svobode predstavlja globoko segajočo krivico do vsega, kar zadeva človeka v njegovi globini, kar je bistveno človeško. Kajti tudi pojav nevere, nereligioznosti in ateizma razumemo kot človeški pojav le v odnosu do pojava religije in vere. Zato je težko že s čisto „človeškega“ vidika zavzeti stališče, po katerem ima samo ateizem državljansko pravico v javnem in

družbenem življenju, medtem ko verne ljudi skoro načelno komaj trpijo ali pa ravnajo z njimi kot z državljani drugega razreda ali pa so — kot se je že dogajalo — popolnoma oropani državljskih pravic“.(6)

21. Kristjani delijo splošno hrepenenje ljudi, da bi mogli v polnosti uživati svobodo. Zato se tudi zavzemajo za versko svobodo, ki prek svobode bogoslužja jamči za Cerkev in za vsakega posameznega kristjana pravico do oznanjevanja evangelija, do krščanskega apostolata in verskega pouka v vseh oblikah, na vseh ravneh in z vsemi za to potrebnimi sredstvi, kakor tudi pravico, da dajo svoj prispevek k napredku kulture. Niti država niti kakšna druga skupina ne sme siliti nobene osebe, da bi ravnala proti svoji vesti, in ovirati starše, da bi vzgajali otroke v svojem verskem prepričanju, ali prepovedovati Cerkvi, izpolnjevati njene lastne socialne naloge. To velja za vso Cerkev, za škofe in duhovnike, za redovnike in laike.

22. Samo verska svoboda omogoča posamezniku, da v polnosti živi svoj poklic, in Cerkvi, da daje svoj polni prispevek za družbo, ne da bi pri tem prestopila svoje pravice. Spričo izzivov, pred katere so na tem področju kristjani še vedno postavljeni, bomo nadaljevali svoja prizadevanja v zavešti, da moči božjega Duha ni mogoče zlomiti. Številni grobovi mučencev na naši celini so priče tega.

2. Sodelovanje med narodi — Evropa v svetu

23. V 19. in še posebej v 20. stoletju je Evropa boleče doživljala, da lahko pretirani nacionalizem vodi do vojne. Hrepenenje po miru zato sili današnje narode k zблиževanju in sodelovanju.

24. Cerkev podpira to prizadevanje, pri čemer pa je njena naloga, da naglašja globlje ležeče temeljne vrednote in osnovne držbe. Med temi se nam zdi, da so nekatera načela pomembna za današnjo Evropo:

a) Medsebojno spoštovanje in priznavanje

25. Svoboda in pravičnost zahtevata dovolj prostora za ohranjanje posebnosti ljudi in narodov. Posamezni narodi in etične manjšine imajo svojo lastno kulturo. Te posebne vrednote so velikega pomena za razvoj človeka in za mir. Te so ogrožene, kadar se povečano sodelovanje med deželami zlorablja kot pretveza za podreditve šibkejših močnejšim. Narodne manjšine lahko tvorijo dragocene mostove med deželami in narodi, če jim dovolimo, da živijo svojo identiteto.

b) Sprava in mir

26. Zgodovina nas uči, da vojna, nasilje in sleherne vrste zatiranja prinaša bolečino, nikakor pa ne pravično rešitev, medtem ko sprava in sodelovanje med narodi služita miru.

27. Vedno znova pač doživljamo,

1
da ni mogoče živeti brez napetosti. Če ta ne vodi do uporabe sile, se nam ni treba bati.

Priznavanje kvalitete drugega in upoštevanje argumentov in zahtev lahko človeško skupnost obogati in jo vodi naprej. Z vztrajno pravilnostjo za spravo in za priznanje drugega kot brata prispevajo kristjani predvsem k miru med ljudmi in narodi Evrope. Ni nobene druge rešitve kakor mir v pravičnosti.

c) V službi vsega sveta

28. Cilj sodelovanja med narodi Evrope ne sme voditi do oddaljevanja in prednostnega položaja naše celine. Mi Evropejci smo čla-

ni celotnega človeštva. Naše sodelovanje mora zato vedno služiti miru po vsem svetu in pomoči najrevnejšim.

d) Pomen vere

29. Tako na vzhodu kakor na zahodu je materializem v različnih oblikah prevzel mnogokrat mesto religije. Poskušajo zgraditi družbo brez Boga. Na takšni podlagi pa ni mogoče zgraditi Evrope. „Človek ne živi samo od kruha“ (Mt 4, 4). Cerkev je odločilno sodelovala pri gradnji Evrope; vtisnila ji je krščansko podobo. O tem nam govorita Bazilij in Benedikt s svojim zgledom. Prvi je spoznal pomen grške literature za kulturo in je ustvaril temelje za socialno prizadevanje, Benedikt pa je gradil svoje skupnosti na „skrbi za bližnjega“ in je dal delu novo dostojanstvo.

30. Danes in včeraj spričujejo kristjani, da sta vera in duhovna vrednota s človeškim napredkom in zgodovino ne samo združljiva, ampak celo pospešujeta širok razvoj. Mi smo na poti k prihodnjemu božjemu kraljestvu. Kristus nam je že podaril globoko edinost. Ta edinost je za nas vir upanja in temelj za prizadevanje po boljši in bolj bratski Evropi.

II. KAJ LAHKO NAREDI CERKEV

31. Naloga Cerkve je v tem, da oznanja Jezusa Kristusa, upanje na vstajenje in ljubezen, ki mora že sedaj združevati vse ljudi

in narode. To nalogo pa je mogoče uresničiti le, če se solidarno z vsemi ljudmi zavzamemo za pravičnost, svobodo in mir. Kajti nočemo „ljubiti samo z besedo in jezikom, ampak v dejanju in rešnici“ (Jan 3, 18).

32. Žal je to naše pričevanje moteno zaradi naše slabosti in krivde. Pogosto pozabljammo na svojo nalogo in ne dajemo naši celini vsega, kar bi ji pomagalo in jo bogatilo.

33. Še drugo dejstvo zasenčuje naš prispevek. Cerkev je bila nekoč združujoča sila Evrope. Na naši celini so se pričeli cerkveni razkoli s hudimi posledicami. Še danes hodijo kristjani med seboj ločeni po različnih potih, kakor da bi bil Kristus razdeljen (prim. 1 Kor 1, 13). To nas navdaja z bolečino, čeprav moremo hvaležno ugotavljati, da te različnosti ne segajo do najglobljih korenin vere in da se je zadnje čase zgodilo mnogo pomembnega na poti k edinosti.

34. Kljub vsem težavam moremo in moramo že začeto sodelovanje nadaljevati

a) Sodelovanje med škofi

35. Škofje in škofovske konference različnih dežel vedno bolj gojijo medsebojne stike. Te je treba še naprej razvijati. Svet evropskih škofovskih konferenc in simpoziji evropskih škofov so po drugem vatikanskem cerkvenem zboru to sodelovanje občutno pospešili. Papež Janez Pavel II. je cerkveni pomen tega sodelovanja

posebej naglasil: (7) Škofovska kolegialnost, to se pravi medsebojna odprtost in bratsko sodelovanje med škofi v službi evangelizacije in poslanstva Cerkve, je potrebno in važno ne le na ravni krajevne Cerkve in svetovne Cerkve, temveč tudi na evropski ravni. Papež je predvsem pokazal na dva cilja, ki sta zelo pomembna za naše nadaljnje sodelovanje: skupno prizadevanje, da se Evropa sama evangelizira in omogočiti učinkovito sodelovanje vseh episkopatov naše celine.

b) Cerkevno sodelovanje med deželami

36. Sodelovanje med škofi je potrebno dopolniti. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da katoliške organizacije in institucije vedno bolj gojijo medsebojne stike in delujejo vzajemno. Takšno sodelovanje je mogoče še povečati:

37. — Stiki med sosednjimi škofijami različnih dežel so zaželeni.

38. — Poglobljanje strokovnih stikov in sodelovanje katoliških mednarodnih organizacij lahko prineseta še več sadov.

39. — Mladi ljudje imajo poseben dar, da vrednote drugih kultur odprto sprejemajo in jih prenašajo naprej. To je lahko za Cerkev zelo dragoceno. Evropski škofje so se na svojem simpoziju junija 1979 nadrobno ukvarjali s tem vprašanjem. Sedaj je treba tamkaj pridobljene uvide in pobude izkoristiti.

40. — Stiki med kristjani morajo voditi do izmenjave duhovnih vrednot in izkušenj. Poseben pomen ima molitev drug za drugega in skupna molitev. Danšnjemu času prilagojena romanja lahko zблиžujejo Cerkve in narode.

41. — Že vedno je obstajala medcerkvena pomoč med bogatejšimi in revnejšimi Cerkvami. Tudi danes se opravlja na različne načine in tudi v bodoče bo potrebna. Naloga evropske Cerkve je, da s tem nadaljuje in jo še

poveča tako na naši celini kakor tudi do tretjega sveta.

c) Cerkev v Evropi in v svetu

42. Zgodovina je Cerkev oblikovala pretežno evropsko, čeprav je svetovna Cerkev, kakor je to jasno poudaril drugi vatikanski koncil. Vedno večjega pomena bi bilo, če bi vsa Cerkev ob polni ohranitvi edinosti v veri in zakramentih ter vodstvu premagala pretežno evropsko oznako.

43. Veseli nas, da moremo ugotoviti, da se Cerkve v Afriki, Ameriki, Aziji in Oceaniji trudijo, da bi našle svoj lasten obraz. Tudi Cerkev v Evropi mora najti svoj čisto evropski značaj. Tako bomo lahko prispevali k srečanju med krščanstvom in neevropskimi kulturami.

d) Ekumensko sodelovanje

44. Razkol med kristjani je puhljanje, ki ga moramo, če smo pokorni volji našega Gospoda, odstraniti. Pri tem imamo mi Evropejci posebno nalogo, ker je do boleče ločitve prišlo iz Evrope in ker imajo velike pravoslavne in reformirane Cerkve svojo domovino predvsem v Evropi. Res so bili narejeni že koraki k edinosti. Toda marsikaj je še treba storiti. Sodelovanje Sveta evropskih škofovskih konferenc s Svetom evropskih Cerkva(7) je treba poglobiti. Smo pred drugim evropskim ekumenskim srečanjem, ki se vključuje v srečanje iz leta 1978 v Chantillyju.

e) Sodelovanje z ljudmi dobre volje

45. Mnogi ljudje, ki ne priznavajo Jezusa kot Odrešenika, potujejo v tem svetu z nami. Del teh, Judje in muslimani, z nami skupaj veruje v osebnega Boga in Stvarnika. Mi smo pripravljeni z njimi in z vsemi ljudmi dobre volje sodelovati pri graditvi miru in pri zavzemanju za človekove pravice. Globoke človeške vrednote, ki so zrasle na tleh skupne preteklosti, povezujejo mnoge Evropejce prek meja ver in ideologij.

PRIHODNOSTI NAPROTI

46. „Gospod je cilj človeške zgodovine, točka, v katero se stekajo vsa hrepenenja zgodovine in civilizacije, središče človeškega rodu, veselje vseh src in izpolnitev vseh njihovih teženj“ (CS 45). Z vsemi kristjani se evropski škofje zavedamo, da smo na poti k temu Gospodu, ki bo naredil novo nebo in zemljo.

47. Temelji božjega kraljestva so položeni. Iz dolžnosti do tega Gospoda in do evangelija se moramo in hočemo zavzemati za mirno in svobodno Evropo ljudi in narodov.

48. Ne damo si vzeti poguma zaradi velikih ideoloških in političnih nasprotij, ki danes Evropo tako zelo cepijo, ker vemo, da nam je Bog že sedaj podaril mir. To upanje nas priganja, da kljub vztrajnim udarcem in razočaranjem vsem ljudem znova kličemo: Glejte pogumno v bodočnost, zaupajte, da vam v veri vstaja obzorje novega sveta in novega časa.

(1) Prim. „Mir na zemlji“; Janez Pavel II. „Človekov Odrešenik“.

(2) Sklepni akti iz Helsinkija, str. 30.

(3) „Človekov Odrešenik“ št. 17.

(4) „Človekov Odrešenik“, št. 17.

(5) „Človekov Odrešenik“, št. 17.

(6) Prim. Janez Pavel II., Nagovor na CCEE z dne 19. 2. 1979, AAS 1979, str. 109; nagovor na simpoziju evropskih škofov z dne 20. 6. 1979, AAS 1979, str. 978.

(7) KEK vsebuje predvsem pravoslavne, starokatolike, anglikance in iz reformacije izvirajoče Cerkve in skupnosti.

Subiaco, 28. septembra 1980.

Sledijo podpisi predsednikov škofovskih konferenc Anglije in Walesa, Avstrije, Belgije, Češke, Francije, Zahodne Nemčije, Vzhodne Nemčije, Grčije, Švice, Irske, Španije, Madžarske, Italije, Jugoslavije, Letonije, Litvanije, Portugalske, Luksemburga, Malte, Nizozemske, Poljske, Skandinavije, Škotske in Turčije.

Nihče, tudi noben odlok vlade, nobena ustanova nam ne bo ohranila naše zavesti in z njo naše slovenščine, če mi sami kot starši ne vzgajimo nove generacije v zavesti, da je slovenskega porekla.

Avstralski senator Miša Lajovic

Sporočilo krščanskim družinam

I.

Uvod

1. Preden se sinodalni očetje, zbrani z vsega sveta skupaj s papežem in pod njegovim vodstvom, vrnemo v svoje dežele, bi vas, bratje in sestre, radi nagovorili. Ne želimo odgovarjati na vsa težavna vprašanja o zakonskem in družinskem življenju v teh naših dneh, pač pa bi vam radi izrazili čustva ljubezni, zaupanja in upanja. Z vami smo bili v teh tednih tesno povezani kot vaši škofje in pastirji, ki smo po veri obenem tudi vaši bratje. Tudi nismo pozabili, da smo tudi mi odrasli v družini z njenimi radostmi in stiskami. Vam kakor tudi našim družinam odkrito izražamo svojo hvaležnost.

II.

Današnje stanje družin

2. V naših razpravljanih smo zaslučili veselje in tolažbo, bolečino in težave v sodobnem družinskem življenju. Najprej moramo obrniti pozornost na to, kar je dobrega, da na tem dalje gradimo in dajemo poguma v zaupanju, da je Bog povsod prisoten v svojih stvareh in da moremo iz znamenj časa odkrivati njegovo voljo. Mnogi pozitivni elementi nam dajejo pogum. Upravičeno

smo lahko veseli, da toliko družin kljub nasprotujočim skušnjavam s pripravljenostjo izpolnjuje naloge, ki so jim zaupane od zgoraj. Njihova poštenost in zvestoba, s kakršno odgovarjajo na božjo milost in svoje življenje usklajajo z njegovim naukom, nas navdaja z največjo tolažbo. Po vseh deželah vsak dan narašča število družin, ki hočejo zavestno živeti po evangeliju in pričujejo za duhovne sadove.

3. V tem mesecu zasedanja škofovske sinode smo se mnogo kaj naučili o različnih načinih človeške kulture in o razmerah, v katerih živijo krščanske družine. Cerkev mora to bogato različnost sprejeti in jo ceniti, pri tem pa mora krščanske družine spodbujati, da v oblikah svoje kulture pričujejo za božji zveličavni načrt. Prvine vsake kulture moramo vrednotiti v luči evangelija, da moremo spoznati njihovo skladnost z božjim načrtom o zakonu in družini. Oboje, tako sprejemanje kot vrednotenje sodi k istemu opravilu razločevanja.

4. Hujše kakor kulturni problem je vprašanje položaja družin, ki v tako bogatem svetu živijo v pomanjkanju. V velikem delu sveta kakor tudi pri posameznih narodih vlada revščina zaradi družbenih, gospodarskih in poli-

tičnih struktur, ki zagovarjajo krivico, zatiranje in nepošteno odvisnost. V mnogih deželah okoliščine preprečujejo mladim — moškimi in ženskam — da ne morejo skleniti zakona in si primerno urediti življenja, kar je njihova pravica.

V deželah, kjer je večji gospodarski napredek, pa vlada drugačna revščina, namreč duhovna praznота sredi gmotnega preobilja, to je revščina duha in srca, ki ljudem otežuje spoznanje božje volje o človekovem življenju, povzroča skrb za sedanost in strah za prihodnost. Zato je za mnoge težko vezati se v stalnem zakonu ali v njem za zmeraj ostati. Njihove roke niso prazne, njihovo ranjeno srce pa išče dobrega samarijana, ki bi jim obvezal rane ter prilil vina in olja zveličanja in veselja.

5. Nekaterе vladavine in tudi nekatera mednarodna združenja pogosto izvajajo nasilje nad družino. Ne menijo se za nedotakljivost družinskega doma; ne upoštevajo pravic družine glede verske svobode, odgovornega očetovstva in materinstva ter vzgoje. Tako postajajo družine brezpravne ustanove in žrtve, namesto da bi bile same odgovorne za svoje zadeve in za napredek teh zadev. Ostro zavračamo pritisk na družine, da naj bi uporabljale nepravna sredstva za rešitev družbenih, gospodarskih in demografskih vprašanj in se posluževale sredstev, kot so kontracepcija,

celo sterilizacija, splav in evtanazija. Sinoda se močno zavzema za „listino“ družinskih pravic, ki naj bi po vsem svetu zavarovali temeljne pravice družine.

6. Za številnimi vprašanji, ki stiskajo družino in svet, pa se skriva dejstvo, da mnogi ljudje zavračajo svojo osnovno poklicnost k deležnosti pri božjem življenju in ljubezni. Obsedlo jih je hlepenje po bogastvu, hrepenenje po oblasti in po iskanju užitkov. Kjer zgine smisel za Boga, nebeškega Očeta, tam zgine tudi npravna zavest celotne človeške družine. Kako bi se namreč mogli med seboj priznavati za brate in sestre, če smo zgubili zavest o skupnem Očetu? Božje očetovstvo je edina trdna podlaga bratstva med ljudmi.

III.

Božji načrt o zakonu in družini

7. Večni božji sklep (prim. Ef 1, 3 sl.) je, da bi bili vsi moški in ženske v Kristusu deležni življenja in božje narave (prim. 1 Jan 1, 3, 2 Pet 1, 4). Oče kliče ljudi, naj uresničijo ta cilj skupaj z drugimi ljudmi in tako sestavljajo božjo družino.

8. Družina je posebej poklicana, da naj uresničuje ta božji načrt, saj je prva celica družbe in Cerkve. Svojim članom naj pomaga, da postanejo dejavni nosilci zgodovine odrešenja in obenem živa znamenja pri izvrševanju božjega načrta glede sveta.

Bog nas je ustvaril po svoji po-

dobi (Gen 1, 26) in nam izročil poslanstvo, da rastemo, se množimo, napolnimo zemljo in si jo podvržemo (prim. Gen 1, 28). Da bi uresničila ta načrt, se mož in žena združita v najgloblji ljubezni v službi življenja. Moža in ženo kliče Bog, naj postaneta deležna njegove stvariteljske moči, ko prenašata dar življenja.

V polnosti časov je božji Sin, rojen iz žene (Gal 4, 4), obogatil zakon s svojo zveličavno milostjo in ga naredil deležnega ljubezenske zveze, ki je zapečaten z njegovo krvjo. Kristusova ljubezen in podaritev Cerkvi in ljubezen ter podaritev Cerkve Kristusu sta vzor ljubezni in podaritev moža in žene (prim Ef 5, 22-32). Zakonska zakramentalna milost je vir veselja in moči zakoncem. Kot delivci tega zakramenta zares delajo v Kristusovi osebi in drug drugega posvečujejo. Zakonci se morajo zavedati te milosti in navzočnosti Svetega Duha. Ljubljeni bratje in sestre, prisluhnite Kristusu, ki vam vsak dan govori: „Ko bi poznali božji dar!“

9. Ta božji načrt nam daje razumeti, zakaj Cerkev veruje in uči, da je ljubezen zveza in podaritev med zakonci, ki so se povezali v zakramentalnem zakonu, trajna in nerazvezljiva. Je zveza ljubezni in življenja. Posredovanja življenja ni mogoče ločiti od zakona. Zakonsko dejanje, kakor uči enciklika *Humanae vitae*, mora biti človeško, celostno, izključno in odprto za novo življenje.

10. Ta božji načrt o družini pa morejo razumeti, sprejeti in živeti samo tisti, ki so doživeli spreobrnitev srca, to se pravi vrnitev k Bogu v globini svoje duše, ko so slekli „starega“ in oblekli „novega“ človeka. Ta klic k spreobrnitvi in svetosti je namenjen vsem ljudem. Vsi smo poklicani k božjemu spoznanju in božji ljubezni ter k izkustvu njegove navzočnosti v našem življenju; poklicani smo, naj najdemo svoje veselje v njegovi ljubezni, usmiljenju, potrpljenju, sočutju in odpuščanju; poleg tega pa še k medsebojni ljubezni, s kakršno nas je on ljubil. Možje in žene, starši in otroci so orodje in služabniki Kristusove zvestobe in ljubezni v različnih medsebojnih razmerjih. To je tisto, kar nareja krščanski zakon in družinsko življenje pristno znamenje božje ljubezni do nas in Kristusove ljubezni do Cerkve.

11. Žrtev križa pa je prav tako kakor vstajenjsko veselje del vsakega življenja človeka, ki si prizadeva kot romar hoditi za Kristusom. Samo tisti, ki so se povsem odprli velikonočni skrivnosti, so zmožni sprejeti sicer težke, a ljubezni polne zahteve, kakršne nam nalaga Jezus Kristus. Če pa kdo zaradi človeških slabosti ne more popolnoma izpolnjevati vseh zahtev, naj nikar ne klone: „Naj ne izgubijo poguma, ampak naj se ponižno in vztrajno zatekajo k božjemu usmiljenju“ (*Humanae vitae* 25).

(Konec prihodnjič)

Postelja

Ura poslavljanj, ura večernih rožnih vencev, ura počitka trka na duri. Svetilka tiho ugaša. Sence vedno bolj ginejo, tema se gosti. Zdi se mi, da se svet počasi pogreza v globino, kjer izgublja barve in zveste obrise.

Trudne žene legajo. Glave iščejo blazine.

Z vsakim kosom obleke, ki ga odložim, odpade z mene del podnevne teže. S počasno, veličastno kretljivo razgrinjam posteljo.

„V imenu božjem se uležem, zaspi, vstanem, delam in živim. Hvaljen bodi Jezus Kristus in njegova prečista Mati Devica Marija!“ — Davno posvečenje, ki mi ga je položil v dušo oče v tistih lepih dneh, ko sem bil še tako dober in hvaležen, da sem mu pred počitkom poljubil roko; najprej očetu, nato materi.

Topla slama se vdaja in šumi. Rjuha je hrapava kakor skorja mladega drevesa in diši po gozdnem vetru. Potegnem si odejo na prsi ter jo gladim z roko.

Telo izgublja podnevno težo, napetost mišic popušča. Skozi okno vidim odsev zadnje svetlobe na zahodu. Mehka in rahla je kakor zadnji odtенок mavrice.

Potem mi iščejo oči v temi. Samo slutim Marijino podobo nad glavo — podoba nad žrtvenikom, kjer se obnavlja obred darovanja.

So stvari, ki o njih lahko govori-

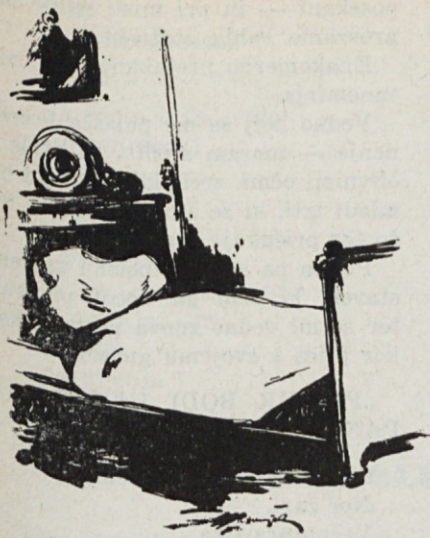
mo le z mirnim spoštovanjem. So stvari, ki se jih moramo dotikati s pobožnostjo kakor stare svetinjice ali relikvije v velikem tednu na Kalvariji. — Obhaja me občutek nevrednosti, da bi ležal v postelji, ki so jo blagoslovili smrtni vzdih in porodni kriki, ki je vpila vase solze in smeh... Koliko žená je razkrilo v njej svojo lepoto, ki so jo vse do poročnega blagoslova skrivale kakor velik zaklad... Slovesnost ljubezni počiva med vzporednimi stranicami postelje.

Zaprem oči. — Zdaj zdaj se bo zgodilo nekaj velikega. — Človeški čuti so preslabi, da bi dojeli največje stvari.

Čisto negibno ležim. Skušam si zamisliti, kako bom ležal takrat, ko bo zame prenehalo bivati vse, kar sem ljubil na tem svetu — prav tako smo delali otroci nekoč: Roke mi bodo sklenili na prsih in majhen črn križec mi bodo vtaknili med otrdele prste, prav tistega, ki ga je nekoč objemala mati na mrtvaškem odru. Tedaj mi bo postelja izkazala zadnjo uslugo.

Blazina se mi vdaja pod glavo. Topla je. Ob očesu čutim čipke, ki so uvezene vanjo, in misliti moram na roke, ki so jih uvezle. Velika ljubezen jih je morala voditi.

Obdaja me občutek popolne varnosti in gotovosti. Tiha zvestoba je v sleherni gubi in trpka vdanost ljubezni. Prizvok pričakovanja počiva v težkih češnjevih deskah. Zdi se mi, da nekdo govori s počasnim, spokojnim glasom; sam sebi govo-

ri; zdi se mi, da je skrit za temno zaveso:

„Pojmo spat,
Bog je zlat;
pojmo gledat,
kaj Marija dela.
Angelce napaja,
v sveti raj posaja.
Pojmo še mi,
da nas napoji,
v sveti raj posadi —
zdaj in na večne čase! Amen.“

Čakam kakor otrok, ki posluša,
kdaj bo prišla mati. Desnica mi
tiplje ob posteljni stranici; tiplje
navzgor in navzdol, in gladki, ravn-
ni rob postelje mi je prijeten.

To ni več tista posteljica z ograj-
jico, ki sem v njej spal, ko sem bil
še otrok in sem si domišljjal, da
sem lev v kletki, ki ne more pobeg-
niti. Po vseh štirih sem lazil od vz-

glavja do vznožja ter godrnjal ka-
kor pravi lev, ki sem ga videl v cir-
kusu, da sem se končno sam sebe
bal. Na ograjo pa sem si obesil
zvonček — prinesli so ga bili men-
da s Svetih Višarij — in z njim
sem pozvanjal, ko sem se zbudil in
bi rad vstal. Razlika med tisto oto-
roško posteljico in med to, ki zdaj
v njej počivam, je taka kakor med
pesmico, ki smo z njo otroci vabili
murne iz luknjic, ter med žrtvenim
spevom starih tragedij.

Zazdi se mi, da zunaj dežuje. Ne,
le veter spremlja muziko zvezd, ki
menjavajo svoja mesta na nebu:
zvezda ljubezni, zvezda pastirjev in
lovcev, zvezda kmetov in zvezda
mornarjev, zvezda kruha in zvezda
vodá in zvezda živali. Vsaka dobra
stvar ima svojo lepo zvezdo, ki sve-
ti in zveni v prelepi muziki; zvez-
de zlobnih pa so mrtve, temne in
neme.

Nič več ne vem! Nič več ne vem!

Čutim veliko moč, ki izžareva iz
preproste postelje, iz stvari, ki je
sestavljena iz štirih desk: velika
moč počitka, zemlje, krvi, strasti
— prešibek sem za ta slavospev
življenja, ki me razganja kakor
toplota milni mehurček. Nocoj bi
ne znal lagati. Vse se razkriva. Sr-
ce mi je kakor riba, ki venomer
sili na površje vode. V borbi s
spancem se mi menjavajo misli iz
trenutka v trenutek.

Rad bi pel slovesno pesem o po-
stelji, družici nočnih ur in največ-
jega spoznanja, saj je dobra kakor
nasmeh zveste žene in sprejema ce-
lo tiste, ki nikoli v življenju niso

smeli nasloniti glave na rame ljubljene bitja; saj sprejema in nosi telesa, ko legajo, izmučena od teže in vročine dneva in od teže krvi; telesa, drgetajoča v bolečni in vročiči, in telesa, ki se zadnjikrat ozirajo v večerno sonce na oknu in že lega nanje hladna senca smrti.

Spet sklepam roke in molim. Rad bi se Bogu zahvalil za lepi dan.

Tedaj pa se me poloti praznična radost kakor na tisti topli pomladanski dan, ko si dekleta prvič nadejeno rožnata krila in životce s kratkimi rokavci. V ustih imam okus po medu, ki smo ga svoje dni srkali otroci iz mrtvih kopriv za potokom... Spet mi zadiše gozdovi mojega otroštva, ki so že zdavnaj

posekani — in pri misli nanje me prevzame rahla otožnost.

Enakomerno pretakanje krvi me vznemirja.

Vedno bolj se me polašča hrepenenje — moram misliti na dekle z olivnimi očmi, zrelo kakor grozd na mladi trti, ki se šibi pod lastno težo ter pričakuje trgačev...

Potem pa mi že v polsnu zazveni stavek, ki sem ga nocoj prebral, ter se mi vedno znova povrača kakor ptica k svojemu gnezdu:

„PESNIK BODI UČITELJ UPANJA.“

Božja dlan drsi čez zemljo.

Noč žari.

Večna ura tika.

Emilijan Cevc

Ž I V A V O D A

Rekli so,
da sem sredi
puste sivine
kraj,
kjer so spoznanja
z barvo marelice
in je v vsakem
obrednem gibu
kakor v Mojzesovem
udarcu s palico
navpična
zlata
vseodpirajoča
sila.

Rekli so mi,
da so besede
iz duha,
ki mu je vtisnjeno

večno znamenje,
kakor zrak višin,
kamor pronica
vzdolž skalovja
z očnicami
in rododendronom
sveto zdravilo
Sonca.

Zdaj vedo,
da so sami
zaznamovani,
da je svet
vsepovsod
skala
za živo vodo,
da jo odpira
le Njegova
roka,
a da je njena
prozorna dlan

doma
na vsakem srcu.

Na cesto tega sveta
stopam sedaj
tudi sam.

Na njej
ni zatišja
z vodnjakom
in cvetočo marelico,
s prihajanjem,
lahnim
od upanja.

A je na cesti On,
z brati,
s sestrami.

In le kjer On,
na levi,
na desni,
udari na skalo časa,
zagrgra iz nje
živa voda
in posedemo
v veliko
tišino.

Vladimir Truhlar

KAJ MI SLUŽI VERA?

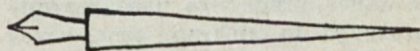
Vera bi lahko sodobnemu človeku dala najpotrebnejše od vsega potrebnega. Se pravi: lahko bi mu odgovorila na vprašanje, čemu biva, čemu trpi in čemu bo moral nekega dne umreti. Vera je predvsem neko razsvetljevanje, ki uokviri človeško bivanje v neki totalni smisel. Smisel, iz katerega ni izvzet noben spol, noben poklic, nobena situacija. Samo vera pozna v tem oziru neko totalno demokratičnost, kajti ta smisel je lahko dan tako Nobelovemu nagrajencu kot analfabetu, tako bogatemu kakor revežu, lahko je dan športniku, a tudi človeku, ki je za vse življenje priklenjen na posteljo. To je predvsem neka razsvetlitev: da človek ve, čemu je padel na ta planet. To je eno.

Drugič mu vera, ki ni samo neka ideološka usmerjenost, ampak je neka skupnost — Cerkev je ne-

ko bratstvo, neko skupno občutje, skupna hoja nekam, velikanski pohod nad tri četrtilijarde ljudi katoličanov v neko smer — to mu daje vtis neke človeške solidarnosti, ki je eminenten protistrup občutju osamelosti, ki danes kljub zunanjemu vrvežu zelo gloje v srcu modernega človeka.

In končno mu vera, recimo v neki institucionalno vidni Cerkvi, nudi s svojimi predstavniki evangelija s skupnimi obredi in zakramenti nekakšno — bi rekli — skupno hrano, ki ga nekako krepi, da se tudi psihološko lažje prebija skozi ta pragozd sodobne družbe.

Alojz Rebula

Nekdo, ki je naša neizbežnost

Sonce je evidentno na način, na katerega Bog evidenten ni. Da to ni, to dokazuje že sam izraz „bogoiskateljstvo“. To dokazuje že obstoj problema, ki ga imenujemo „problem božjega bivanja“. To dokazuje dejstvo, da je obstoj Boga mogoče zanikati, ne da bi to pomenilo na umski ravni škandal. Prej pomeni danes škandal na umski ravni obstoj Boga afirmirati.

Najmanj, kar se dá toroj reči, je to, da Bog ni evidenten.

Z drugo besedo se Bog, če že je, vsaj naši čutni dojemljivosti prikriva. In če se prikriva — pač ob domnevi, da je — pomeni, da se hoče prikrivati. Da hoče biti za človeka ne neka ploska evidenca, ampak neko odkritje, če že ne kaj več.

Če namreč obstoj Boga ni evidenten, je vsaj tako malo evidenten njegov neobstoj. Sicer bi bil do danes trajajoči ideološki naspek na Boga nerazumljiv.

V resnici je neobstoj Boga manj evidenten kot njegov obstoj. Od prazgodovine do danes verovanje v Boga v človeštvu daleč prevladuje nad neverovanjem. Celó danes, sredi tega našega areligioznega in antireligioznega veka, je do kraja prepričan ateist

pravzaprav psihološka redkost. In končno, matematično-eksperimentalna znanost, ta najmočnejši addut v roki človeka 20. stoletja, more prav tako malo dokazati neobstoj Boga, kakor ne more dokazati njegovega obstoja.

Skratka, v najslabšem primeru ostaja Bog za človeka mogočost. Pravzaprav najbolj fantastična od njegovih mogočosti. Pravzaprav edina mogočost, zares vredna njegove veličine.

A zakaj se ta Mogočost prikriva, če dejansko obstaja? Zakaj se je na primer odtegnila prijemu tako imenovanih eksaktnih znanosti, na katere je posebej moderni človek edino pripravljen priseči? Zakaj, skratka, Bog ni hotel biti za nas evidenca, v kateri bi se lahko razkošno upokojili, kakor se poleti na plaži razstavimo soncu?

Samó ena razlaga je mogoča: Bog je hotel biti za človeka več kot odkritje. Hotel mu je biti osvojitev. Še več: hotel mu je biti izbira.

Bog, predmet izbire človeškemu bitju, ki si ne more svobodno izbrati niti oblike svojih nohtov? Ali ne zveni to kakor kozmična šala?

Dejansko nam je takšen božji

pristop umljiv samo z enim pogojem: če tvegamo vidik, ki se mora zdeti posebno nam, sinovom 20. stoletja, stoletja koncentracijskih taborišč, masifikacije in človeka-številke, kratkomalo fantastičen: to se pravi, če dvignemo ceno človekove osebe do zvezd in pripišemo njegovi svobodi vrednost, ki meji na neskončnost. Saj bi to pomenilo, da človek, telesno manj močan od junca, s slabšim

vidom od mačke in s šibkejšim sluhom od gamsa, ima mogočnost, da reče Vsemogočnosti svoj NE.

Dejansko pripisuje krščanstvo človekovi osebi prav takšno ceno. Dejansko pripisuje njegovi svobodi prav takšno vrednost. Človeku pripisuje nepojmljivo sposobnost, da lahko reče Bogu: Bog sem jaz.

(Bo še)

Alojz Rebula

Dr. Oskar Simčič:

Narodnost v teologiji in Cerkvi proti letu 2000

(Sklepne misli)

Zgleda, da se je v svoji antinomični naravi zgodovina napotila proti neki breznarodni vesoljnosti. A za kakšno ceno? Ali ni v zasedi t. i. vesoljnosti prikrita asimilacija manjšega s strani večjega? Ali bo mogoče na izvotljenu domačijskih vrednot graditi vesoljno bratstvo? Saj sta družina in narod prvi posredovalki socializacije, ki naj ne pomeni poštevilčenja človeške osebnosti. Ni čudno zato, da se vedno bolj javlja prošnja in zahteva po priznanju narodnostne razsežnosti kot velike vrednote na ravni biti.

mo tolmačiti ta znamenja našega časa. Ne da bi se niti za malo odpovedali svojemu razumskemu snovanju, od božje besede, ki se nam nudi v sv. pismu in krščanskem izročilu, želimo slišati zadnjo in odločilno besedo, ki nam bivanjsko pojasni to kakor tudi vse druge razsežnosti našega bivanja. Napak bi bilo, ako bi si pričakovali iz Pisma in Izročila že povsem izdelan odgovor na naša vprašanja. Vsekakor dovolj jasno je dvojno sporočilo: Bog je istočasno stvaritelj edinosti človeškega rodu in njegove raznolikosti. Ljubi vse ljudi z isto ljubeznijo in vsakogar posebej v

Kristjani, kot vsi drugi, skuša-

vsej njegovi stvarnosti, kakor da bi bil edini na svetu.

Pa še nekaj je za nas kristjane odločilno, rekel bi, najbolj odločilno za našo narodno zvestobo: utelešenje božjega Sina v to narodno svojskost in drugačnost. Nato pa še, da je bila z božjim učlovečenim Sinom v velikonočno poveličanje privzeta tudi njegova narodnostna razsežnost, kar odpira nova neslutena obzorja tudi naši narodnosti razsežnosti. Ta nam je draga kot velika vrednota. A vrednota je samo zato, ker pomaga človeku, da je človek.

Kakor smo in bomo hvaležni materi Cerkvi, ko bo dvignila glas proti velikim narodom, kadar gledajo zviška na male narode in se z njimi poigravajo, ter jih spominjala, da niso pred Bogom prav nič večji in da so vsi ljudje bratje med seboj, ravno tako ji moramo biti hvaležni, kadar nas opozarja, da se ne zapiramo in izoliramo, končno na škodo nas samih. A še bolj ji bomo hvaležni, ako bo pridružila svoj glas našemu šibkemu glasu, ko si želimo priznanja, ko nam po pravičnosti in ljubezni pripada. Ona, po sledih svojega Ustanovitelja, mora postati glas tistih, ki nimajo glasu. Nam mora pomagati, da se rešimo svojih manjvrednostnih kompleksov, ker ni pravih razlogov zanje. Naš narodni glas ni manj lep v zboru vseh narodov in na svojski enkratni način javlja tisti del božje lepote in dobrote, ki je nihče drug ne more razode-

vati. To so zadnje korenine naše zvestobe.

Kot slovenski kristjani uvidevamo, da biti Slovenec ni stvar slepe usode, marveč skrivnostnega božjega poklica. Res je, da se ta zvestoba ne javlja samo v ljubezni do jezika, do naše pesmi, do naših narodnih izročil, ki so nam nadvse dragi.

Profesor Janžekovič pravi, da smo Slovenci že na več načinov doživljali in reševali narodnostno vprašanje. Danes narodna zvestoba terja od nas marsikaj, kar ni terjala sto in dvesto let od tega, bodisi od naših slovenskih kmetov, bodisi od intelektualcev. Vendar naša današnja zvestoba ni brez odnosa z njihovo zvestobo. Kajti kar je človek, kar je narod velikega storil, pretrpel, doživel, ni prešlo, marveč se je za vse veke vtisnilo v njegovo bit, je zajeto v njegovi biti.

Naša narodna zvestoba, kjerkoli jo moramo danes uteleševati, — v vestnosti in zavzetosti našega poklicnega dela, v gospodarstvu, v politiki, v prosveti, v industriji, v trgovini — mora razodevati slovenski sluh srca. Pogled nazaj v trud, boj, vztrajnost, ljubezen naših dedov, v vse, kar je slovensko, ni le pogled nazaj v zunaj nas, marveč, če res prisluhnemo bitju svojega srca, je del nas samih, ki nam nakazuje pot v prihodnost, ki jo pa moramo na svojski način, ki še ni bil izražen, ostvariti.

Preteklost ni folklor, marveč

naše meso in kri, ki se je v stoletjih oblikovalo v trudu in počitku, v veselju in žalosti, še posebej pa v tolikšni ljubezni. Zato je ne moremo brez travmatičnih posledic odpisati in iztrgati iz naše življenjske izkušnje, kajti... „Vsak narod ima v hiši svojega življenja posebno kamrico, v katero je skrbljivo spravil, kar je bil kdaj pridobil dragocenega, spravil vse, kar je bil kdaj najgloblje doživel, z vsem svojim ubogim telesom, z

vso svojo čisto dušo, spravil vse, kar je bil kdaj trepetaje v predsmrtni bridkosti čutil in mislil. V to kamrico stopi ob usodni uri, stopi vanjo, da se povrne očiščen in utrujen, poln vere vase in v dobroto svojega bližnjega, poln zaupanja v dan in v večnost, poln moči, brez strahu, pripravljen na svatovanje in pripravljen na svojo lastno sedmino“ (Cankar, Zaklenjena kamrica).

(„Draga 79“)

Iz japonske Cerkve

Japonska katoliška Cerkev nenehno raste. Po podatkih za leto 1979 se je število katoličanov povečalo za 4215 novih vernikov. Po statističnih podatkih japonske katoliške agencije Tosei News je v decembru leta 1979 japonska katoliška Cerkev štela — 401.706 vernikov, 11.547 katehumenov, 1906 duhonikov, 387 redovnih bratov, 6710 redovnic in 401 semeniščnikov.

Posebno pomemben je napredek vzgoje mladine. Tisoče mladih Japoncev obiskuje 12 japonskih katoliških univerz, 33 kolegijev, 114 višjih šol, 91 srednjih šol in 55 osnovnih šol. Opazno je tudi delo na zdravstvenem področju, kjer katoličani vzdržujejo 31 bolnišnic, 51 sirotišnic, 14 otroških domov, 4 domove za invalide, 20 domov za duševne bolnike, 42 domov za ostarele, 49 domov za študente ter 23 domov za delavsko mladino.

Prešernovo izročilo danes

...Koliko še najdemo ljudi, posebnost izobražencev in dijakov, ki bi znalo napisati poročilo, članek ali tudi navadno pismo, ne rečem v izbrani, a vsaj v dostojni slovenščini; ali celo brez napak in v nekoliko več kot vsakdanjem jeziku...

Jezik, materinščina, to je vendar prvi in najbolj opazni pokazatelj tvoje osebnosti, tvoje inteligence; in končno tudi najbolj neposredno in osrečujoče sporazumevanje med nami: za dialog. S svojim pošastno revnim bezediščem si tako rekoč duhovni invalid, saj tvoj jezik ne dohaja tvojih občutij in ne more oblikovati misli, mnenj, sodb, s katerimi bi se kvalificiral in uveljavil celo v preprostem pogovoru ali nagovoru, kaj šele v javnosti. Kaj pa knjige? ... Slovensko knjigo kupiš, ko prvič naročiš knjižno omaro. Koliko slovenskih knjig kupiš letno? In koliko teh tudi prebereš? Ne bereš literature? Ne veš, koliko je potopisnih, poljudnoznanstvenih, spominskih knjig, biografij. Pa tudi — ali ni greh iti skozi življenje, ne da bi prebral vsaj nekaj največjih romanov svetovne in naše literature ter nekaj pesniških zbirk! Ti ni žal, da se pustiš leta in leta poneumljati od vsega, kar potrošniški svet vsiljuje za drag denar, duh in srce pa ti krnita in sta ti čedalje bolj prazna? Postajaš pri-

mitivec. Ne samo, da ne znaš misliti in govoriti po naše. Ker ne rasteš iz našega, ker se ne hraniš z našim, postaja tvoja zavest, da si Slovenec, čedalje bolj otopela. Postajaš jalov za našo skupnost. Nikjer te ni.

„Kam ste zapravili pismo?“ „Kam potajili besedo?“ Spet Župančič. A lahko bi bil katerikoli slovenski pesnik, zakaj vsi, vključno s Prešernom, so nam pustili veliko kulturno izročilo, a tudi svarilo, prošnjo, klic: čuvajte, ohranite našo besedo! Kako sledimo temu klicu mi? Vrnimo se, dokler je še čas, k osnovam našega narodnega in kulturnega bivanja, k zvestobi vsemu, s čimer se narod v tem trenutku izraža: k slovenski besedi, slovenski knjigi, slovenskemu gledališču. Bodimo zvesti slovenski šoli in športnemu društvu.

A najprej zvestoba jeziku. Pa zvestoba slovenskemu jeziku ni samo zvestoba njegovi zunanji strukturi in nekaj sto besedam za sprotno rabo. Biti mora zvestoba njegovi slovnici, njegovi sintaksi, pravopisu, pravorečju. Vključno z vejicami. Ni treba, da je tvoja beseda pesniška Beseda, Alfa in Omega in bajna moč. Dovolj je — in za marsikoga celo preveč —, če je to vrsta slovenskih besed, ki jih znaš povedati po slovensko, kot se spodobi.

Zora Tavčar

Naloge matere v zdomski skupnosti

(Govor na „dolenjski večerji“ Zveze slovenskih mater in žena)

Zbiramo se sicer na večerji, ki naj bo vesela, še posebej zato, ker smo Dolenjci, kot pravijo, veseli ljudje. Naročeno pa mi je bilo, naj povem nekaj resnega za žene in matere.

Nič novega ni, kar imam povedati, saj je problematika žene in matere stara že toliko kot človeštvo na zemlji in o njej dosti slišimo in razmišljamo.

A treba je, da se o svojih problemih in težavah tudi pogovarjamo in se pri tem spominjamo na načela, ki naj vodijo naše ravnanje, saj se splošne razmere na svetu spreminjajo, in tudi naš položaj je nekaj novega, izjemnega.

Škof A. M. Slomšek družinsko mater lepo primerja „žlahtni vinski trti“, iz katere poganjajo zdrave mladike-otroci. Žena je po svoji naravi res **ohranjevalka življenja**. Po njej prihajajo na svet novi ljudje in ona ima na skrbi, da se novi rod razvija in dorasča v zdrave in krepke člane družbe.

V deželi, kjer živimo, lahko dobimo dosti navodil in napotkov za zdravje sebe in družine in tudi za splošno vzgojo otrok. Naš posebni položaj nam pa odpira vprašanja, na katera nam splošna navodila ne dajo odgovora.

Zapustili smo rodno zemljo prav ljubezni do nje. Še danes, po 35 letih, smo odtrgani od nje, ker ne sprejemamo nasilja, ki se je takrat nad domovino zgrnilo. Zato bo v nas nujno ostala **bolečina**, dokler se tam življenje ne uskladi z božjimi postavami.

Koliko gorja se je tedaj zgrnilo tudi nad slovensko ženo! Krute ločitve od najdražjih, strah in trepet za njihovo življenje in svobodo, junaško prevzemanje najtežjih opravil za preživljanje otrok, včasih celotna izguba premoženja, begunstvo, tudi ječe, delavna taborišča in celo smrt! Vse to je okusila slovenska žena in mati med revolucijo in neposredno po njej... Zatem je legla noč nad domovino in razlila strup nove miselnosti brez Boga in ljubezni...

Za nas pa, ki smo odšli, se je odprl nepoznani svet, na katerega nismo bili pripravljeni. Začeti je bilo treba živeti znova. Kakšne nove naloge za slovensko ženo doma in v tujini! Po videzu včasih nepremagljive težave, a obenem prilika za veliko domiselnost in herojstvo v ljubezni.

Ali nismo vse, ki smo šle od doma, občutile, da pravzaprav dajemo otroke tuji deželi, in da nam jih novo okolje odteguje? Ali se

nismo vse bale, da se nam novi rod izneveri, ne samo po narodnem čutenju, ampak tudi moralno? Ali nismo bile kdaj celo me same v dvomih in skušnjavah, da naj bi se čim prej vsi skupaj vključili v novi svet in prekinili s preteklostjo?

V velik blagoslov nam je bila zasidranost v veri in privrženost slovenskim ustanovam, ki smo jih imeli za življenjsko nujnost: dušno pastirstvo, družbene, prosvetne, vzgojne in druge organizacije. Tako smo marsikaj ohranili, kar bi bilo brez njih izgubljeno.

Prizadevajmo si še naprej, da bodo te naše ustanove živele in nam pomagale pri našem vzgojnem delu.

V osebнем prizadevanju pri vzgoji naših otrok pa imejmo pred seboj tele glavne stvari:

Najprej nam mora biti jasno, kaj hočemo z vzgojo od otroka doseči. Modra mati bo v vsem delala z željo, da bi bil otrok čim bolj **popoln človek**. Zato si bo prizadevala, da bo zdrav, krepak in lep, poskrbela mu bo za čim popolnejšo splošno izobrazbo in poklicno usposobljenost, pomagala mu bo, da se bo znal vključevati v življenjsko okolje, kjer bo nastopal brez zadrege in s samozavestjo. A najbolj ji bo skrb za njegovo **naravnost v nadnaravo**, na kateri bo temeljilo njegovo moralno zadržanje, in iz katere se bodo hranila njegova čustva plemenitosti do drugih ljudi.

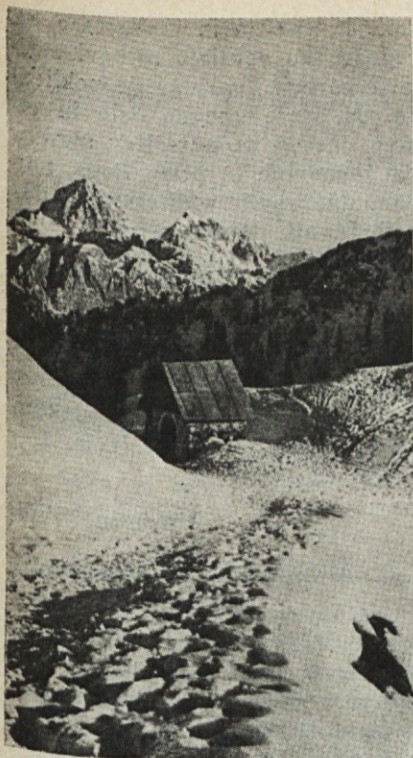
Navajajmo otroka že od male-

ga, da bo znal **premagovati svoja trenutna nagnjenja**, kar ga bo odvracalo od egoizma in objestnosti. Obenem ga bo to utrjevalo v odpornosti proti včasih nasilnim vplivom današnje miselnosti, ki vabi mladino v neomejeno uživanje.

Vcepljajmo mu že od začetka **spoštljivost do drugih** in se zato skrbno izogibajmo nepotrebne obrežanja ob vsakega človeka. Če starši nenehno kažemo na negativne poteze drugih, bodo naši otroci zaman pričakovali opore v družini. Postali bodo ošabni in nepriljubljeni in se pozneje morada proti vsem zakrknili. Opozorjajmo rajši na dobre lastnosti ljudi, čeprav sicer ne smemo sprejemati njihove zmote in ne odobravati njihovih slabih dejanj. Kljub zmotam in zablodam človeku ne odrekajmo dolžnega človeškega dostojanstva.

Vljuden pozdrav in drugi izrazi lepega vedenja naj nam ne bodo samo zunanost. Če bomo sami **prijazni in iskreni** do soljudi, bo to že samo od sebe prešlo na otroke.

Mislím, da je za nas posebej pomembno, da v vsem pobujamo k čim višji stopnji **usposobljenosti in solidnosti**. V današnjem svetu je tekma vedno bolj ostra in uspevajo le tisti, ki ne improvizirajo, in ki vlagajo vse svoje moči za dosego svojih ciljev. Če nas je Slovencev po številu malo, bi morali več veljati po tem, kaj in kakšni smo. Tudi v življenju

znotraj naše skupnosti bi morala biti **težnja po kvalitnosti** naša skupna oznaka. Povejmo našim mladim, da bodo le tedaj upravičeno smeli tožiti, da jim družba ne daje dovolj opore za napredek, če bodo z lastnim prizadevanjem tako oporo res zaslužili. To velja za poklicno kariero, za umetniško uveljavljanje in za delo pri razvijanju družbe, tako v zunanjem, argentinskem okolju, in znotraj naše skupnosti.

Veliko zaskrbljenost nam bi moralo povzročiti dejstvo, da zelo veliko število mladih ljudi slo-

venske šole konča, potem pa izginejo iz našega javnega življenja in prekinejo tudi duhovne vezi s slovenstvom. Ali je res tukajšnje okolje tako močno, da nam otroke odtrga, ali pa morda naše vzgojne metode niso ustrezne? Vprašajmo se tudi, če nam ne manjka zadostnih konkretnih **nagibov**, ki bi jih mladi našli v **jasni narodni ideji**, za katero bi se lahko ogrevali z vsem srcem in pokazali nekaj borbenosti, ki je lastna mladim ljudem. V tem pričakujemo žene od naših mož, da se z večjo odprtostjo in medsebojno sprejemljivostjo zedinijo v zamisli **bodoče svobodne Slovenije**. To bi nam bistveno pomagalo pri vzgoji naših otrok k slovenstvu.

Če pravimo, da je ženi po naravi dano, da neposredno skrbi za nadaljevanje in ohranjanje življenja, ne gre pri tem samo za njen zarod. Žena ima posebno nagnjenost, da priskoči na pomoč bližnjemu, ki je v stiski. Razvijmo do najvišje možne mere to nagnjenost pri sebi in otrocih! To ne bo izraz neke gole čustvenosti; čeprav tudi ta pomaga, da človek nekoliko pozabi nase. Naš nagib bo predvsem **ljubezen do človeka kot božjega otroka** in zavest, da nas bo Bog nekoč usmiljeno sodil, kolikor bomo mi usmiljenje izkazovali Njegovu podobi v trpečih bratih.

Še na nekaj bi rada spomnila! Tudi če žene večinoma ne posegamo neposredno v naše javno

življenje, pa imamo lahko zavest, da ga bistveno omogočamo in posredno nanj vplivamo. Zgodi se včasih, da se žena že naveliča moževih odsotnosti zaradi njegovih sej, sestankov, vaj ali uredniškega dela. Razumljiv je ta občutek, vendar če sprejmemo, da je javno delo služba bližnjemu, bomo možu rade nudile oporo in tudi svoje ideje.

V modernem času je tudi žena bolj pritegnjena v neposredno javno delovanje. Med nami je precej požrtvovalnih javnih delavk, ki se ne branijo bremen in odgovornosti.

Druge vplivajo in pomagajo ne-

kako iz zaledja in omogočajo, da neposredno delujejo njihovi možje in otroci. Vsaka pa je poklicana, da svoje dnevno delo in težave daruje za odrešitev slovenske domovine in prosi Boga, naj nam dá pravih voditeljev in dobrih javnih delavcev.

Naša skupnost si more čestitati, da v njeni sredi deluje družba žena in mater, ki si neutrudno prizadeva, da ostanejo žive slovenske vrednote, ki naj nas, naše družine in vso narodno skupnost ohranjajo pri polnem življenju.

Valentina Fink

Poziv papežu iz ČSSR

Skupina krščanskih staršev iz češkoslovaške je v svojem pozivu papežu Janezu Pavlu II. zaprosila, naj vatiškanski zastopnik na madridski konferenci o evropski varnosti in sodelovanju izpriča njihove stiske in potrebe. „Naj spregovori, kajti molk nam ne bo pomagal, nasprotno, ustvaril bo vtis, kakor da je vse v redu,“ so zapisali v pozivu.

Češkoslovaški starši so opozorili na pritiske, katerim so izpostavljene verne družine. Posebno veliki so ti pritiski na starše in otroke takrat, če se otroci prijavijo k verouku. „Sveti oče, vi veste, da imamo veliko težav. Duhovnike nam pogosto predstavljajo, če se ne prikupijo krajevnim oblastem ali ne pripadajo državno nadzoro-

vanemu duhovniškemu društvu,“ pišejo starši. Javne procesije niso dovoljene, v zadnjem času celo pogrebne sprevide preganjajo s cest. Na češkoslovaškem je malo duhovnikov in mnoge med njimi stalno nadlegujejo in preganjajo.

Glavno skrb ti češkoslovaški starši posvečajo vzgoji svojih otrok. Papeža prosijo, naj javnost seznanj z njihovimi težavami in skrbmi, ter zahteva ločitev šole in vere. Nadalje pišejo, da so slišali, da bodo na izpraznjene škofijske sedeže imenovani novi škofje. Papeža prosijo, naj bodo to osebnosti, ki bodo s svojim zgledom jamčile za prihodnost Cerkve v njihovi državi. Upajo tudi, da bo papež v načrt svojih potovanj nekega dne vključil tudi njihovo deželo, kajti to bi bila zanje velika spodbuda.

Cerkev v Sloveniji med 61 in 65

16 let po vojni je slovenski Izvršni svet izdal Uredbo za izvrševanje zakona o pravnem položaju verskih skupnosti, s tem pa naredil razmere za slovenske vernike znošnejše.

Značilnost slovenske stvarnosti prvih 8 let po vojni je bila popolna brezpravnost vernikov v matični deželi. Značilnost drugih 8 let je bilo administrativno preganjanje Cerkve. Kako je bilo z verniki pa v naslednji dobi?

Prvi znaki popuščanja

Režim je uvidel, da ostaja v slovenskem prostoru Cerkev stvarnost, ki je ni mogoče iz njega odpraviti. Zato je pač moral hočeš nočeš ugrizniti v kisló jabolko in poiskati pot za ureditev sožitja z njo.

Slovenski Izvršni svet je zato izdal 1961 Uredbo o izvrševanju zveznega Zakona o pravnem položaju verskih skupnosti izpred 8 let. Ta uredba sicer ni prinesla bistvenih sprememb v slovenski prostor, bila pa je znamenje, da hoče režim tudi (ali vsaj) na zunaj začeti novo obdobje v odnosih do Cerkve.

Pokazali so se prvi znaki režimskega popuščanja: Prvikrat po vojni se je zgodilo, da so k verskemu slavlju — ob 500-letnici ljubljanske škofije — čestitali režimski predstavniki. Prvič so dali nekaterim bogoslovcem dovoljenje za nadaljevanje študija v tujini. Tudi škofje

so dobili potno dovoljenje za na tuje. Zvezna vlada je poslala poleti 1964, sicer silno prikrito, svoje zastopnike v Vatikan za pripravo protokola.

Delno izboljšanje režimskih odnosov do Cerkve je seveda zahtevalo davek tudi od Cerkve. Ob Titovi poti v Južno Ameriko (1963) so dali pod pritiskom zanj ugodne izjave mariborski škof ter apostolska administratorja za goriško in tržaško-koprško ter reško področje. Izjavo je odklonil le generalni vikar ljubljanske nadškofije.

Cerkveno upravne spremembe

Upravno se je organizacija slovenske Cerkve izboljšala. Papež Janez XXIII. je 1961 povzdignil ljubljansko škofijo v nadškofijo in škofa Vovka v nadškofa. 1964 je bil imenovan tretji slovenski škof, dr. Jenko, ki je prevzel v upravo novo goriško administraturo, nato pa še tržaško-koprsko in reško. S tem so bili vsi slovenski verniki na zahodni meji združeni v eno samo cerkveno pokrajino z imenom Slovensko Primorje.

Osamosvojili so se tudi nekateri redovi: nehali so biti odvisni od svojih neposrednih središč zunaj Slovenije. Tako so npr. postali slovenski jezuiti neodvisni od hrvaške province.

Versko življenje

Ker so bile Cerkvi vzete mnoge zunanje oblike delovanja, npr. vrsta verskih in apostolskih organizacij, verouk v šolah, dnevno katoliško časopisje idr., se je ta obrnila bolj navznoter, s tem pa se je poglobila in prečistila. Versko življenje je postalo na splošno bolj osebno, živo, notranje.

Po podeželskih in mestnih župah so se začeli verski misijoni. Nove maše in birme, ki jih je do tedaj režim pogosto motil, so spet postale prava ljudska slavlja. Romanj in verskih manifestacij so se verniki udeleževali v desetisočih. Število veroukarjev se je dvignilo.

Seveda pa se oviranje verskega življenja s strani režima še ni poleglo, kakor so povedali v pastirskem pismu jugoslovanski škofje (1965): „Po ustavi je zagotovljena svoboda vesti in svoboda izpovedovanja verskega prepričanja. Pa nekateri zlorabljajo svoj položaj in na razne nedovoljene načine izvajajo pritisk na vest in tako ustvarjajo psihozo strahu, kar nasprotuje zakonskim predpisom. Take zlorabe se dogajajo zlasti po šolah, podjetjih in ustanovah.“ Zanimivo je, da tega dela skupnega škofskega pisma slovenski škofje niso objavili.

Duhovniki in bogoslovci

Zaradi umiranja starejših duhovnikov in premajhnega priliva mlajših se je poprečna starost slovenskih duhovnikov močno zvišala, kar

je bilo za dušno pastirstvo neugodno. Dvignilo se je pa število redovnih duhovnikov in bogoslovcev na sploh. V dušnem pastirstvu so bili velika pomoč mlajši duhovniki, saj niso bili „obremenjeni“ s preteklostjo, ne sami v sebi, ne na zunaj, pa tudi so se v novih razmerah bolj znašli. V ječo so morali le posamezni duhovniki.

Medtem ko so bili člani režimu naklonjenega Ciril - metodijskega društva zavarovani že vse od začetka tega društva, so dobili nečlani to možnost šele 1964; a tudi ti so se lahko prijavili za zavarovanje le prek tega društva.

Članstvo CMD se je jelo osipati: starejši člani so pomrli, mladi so pristopali le posamič in še to pod pritiskom. Režim je društvo še naprej podpiral kot nasprotno utež proti cerkvenim oblastem. CMD je tudi dobilo najprej dovoljenje za organiziranje romanj v tujino.

Cerkveno premoženje in cerkve

Gospodarsko se Cerkev zaradi prehudega obdavčenja še vedno ni opomogla. Na novoletnem sprejemu 1966 pri Komisiji za verska vprašanja je nadškof Pogačnik poštožil, da je cerkvena miloščina obdavčena in da davki preprečujejo gradnjo cerkva.

Seveda tudi ni vrnila oblast Cerkvi imovine, ki ji jo je po vojni zaplenila: tiskarne, založbe, bogoslovja, šole, večina internatov in samostanov, vse to je še naprej ostalo v državni lasti. Le nekaj poslopij

so delno izpraznili in dali Cerkvi v uporabo.

Oblast je dala nekaj dovoljenj za zgraditev med vojno porušeni ali novih cerkva: v Dražgošah, Poljanah, Odrancih, Pertoči in Kuzmi; v novih delavskih nasejnih, npr. v Velenju, pa cerkve še ni smelo biti. Vrsta cerkva je bila priznana za umetniške spomenike, zato so dobile državno podporo za obnovo.

Verski tisk

Tudi verski tisk se je v tej dobi opomogel, čeprav še zdaleč ni bilo zadoščeno vsem potrebam. Štirinajstdnevnik Družina se je preselil v Ljubljano, njegova naklada se je dvignila od 65.000 do 105.000 izvodov. Za mladino je začelo izhajati Ognjišče, najprej kot razmnoženina za koprsko škofijo v nekaj sto primerkih, kasneje kot tiskana revija v 25.000 izvodih za ves slovenski prostor. Začel je spet izhajati Bogoslovni vestnik kot glasilo ljubljanske bogoslovne fakultete.

Samo v letu 1965 je izšlo v Sloveniji 985 svetnih knjig in brošur, verskih knjig in brošur je pa od 1961 do 1967 izšlo vsega skupaj 30 — in vendar je bil že tudi to napredek, če pomislimo na prejšnji 2 obdobji, ko je bila Cerkev malone obsojena v tisku na molk.

Sklep

Značilnosti slovenskega matičnega prostora 1961-1965 v odnosu režim-Cerkev so bile:

- Navezava prvih režimskih stikov z Vatikanom,
- precejšnje zunanje pomirjenje

protiverskega vzdušja in odsotnost cstrine in divjosti povojnih let,

- večja izgradnja slovenske cerkvene strukture,
- dvig verskega življenja,
- neugodni in ugodni premiki v duhovniškem kadru,
- pomnožitev verskega tiska,
- gradnja novih cerkva,
- gospodarska obremenitev Cerkev: z davki in še trajajoča zaplemba njenega premoženja,
- povsem zaprta vrata Cerkvi na kulturno, prosvetno, socialno in dobrodelno področje.

Zgodovina uči, da je sleherni mir — tako med srtima sosedoma kot v narodu ali na mednarodnem odru — možen le, če ena stran drugi strani krivice popravi. Slovenska Cerkev na popravo krivic tudi iz tega obdobja še vedno čaka.

(Naša luč)

Otrantski mučenci

5. oktobra je papež obiskal italijansko mesto Otranto. Leta 1480 so Otranto napadli Turki. Meščani so se junaško branili. Po 14-dnevnem obleganju so Turki hoteli prisiliti 800 meščanov, naj sprejmejo islam. Vsi po vrsti so raje umrli, kakor da bi se odpovedali svoji veri. Papež je med mašo govoril o mučeništvu albanske Cerkev in o trpljenju kristjanov v številnih krajih po svetu. Albanska Cerkev že desetletja prestaja mučeništvu svojih škofov, duhovnikov in vernikov. Papež je dejal, da ne more pozabiti vernikov, ki zaradi vere v Boga trpe preganjanje.

Trije novi blaženi

26. oktobra 1980 je Janez Pavel II. proglasil za blažene te dosedanje božje služabnike:

- Janeza Alojzija Orioneja, ustanovitelja Male hiše božje Previdnosti,
- Marijo Ano Salo, redovnico-vzgojiteljico, in
- Bartola Longa, odvetnika.

1. JANEZ ALOJZIJ ORIONE je bil rojen 23. junija 1872 v Pontecurone, škofija Tortona (Italija). Po končani osnovni šoli v domači vasi je 1885 stopil v frančiškanski red Manjših bratov, a jih je moral zapustiti zaradi bolezni in je bil 1886 sprejet v salezijanski Oratorij v Turinu. 1889 je prestopil v škofijsko semenišče v Tortoni. Ker je bila očetova plača prenizka, bil je cestar, si je denarno pomagal tako, da je skrbel za red pri cerkvenih obredih v stolnici. Za duhovnika je bil posvečen 13. aprila 1895. 1903 je krajevni škof odobril delovanje „Male hiše božje Previdnosti“, ki jo je mladi duhovnik, Don Orione, ustanovil nekaj let poprej. Nato mu je papež sv. Pij X. podaril za njegove potrebe „Kolonijo Svete Marije“ v Rimu in mu poveril dušnopastirsko oskrbo mestne četrti Appio. Isti papež je želel, naj gre za tri leta kot generalni vikar v južno Mesino. 1913 je Don Orione poslal prve redovnike kot misijonarje v Brazilijo, in kmalu nato je ustanovil hiše na Poljskem in v Severni Ameriki. V letih 1921—1922, 1934—1937 je obiskal

Brazilijo, Argentino, Čile in Urugvaj, kjer je ustanovil dobrodne domove za pomoč potrebnim. 1915 je ustanovil žensko vejo kongregacije in 1927 vejo slepih redovnic, imenovanih zakramentinke. Njegova velika ljubezen do Marije ga je vodila pri ustanavljanju in gradnji več svetišč, med temi v čast Naši Gospé „della Guardia“, več drugih cerkva, kot npr. sv. Bernardina v Tortoni, kjer počivajo tudi njegovi zemeljski ostanki od dneva smrti, tj., od 12. marca 1940.

2. MARIJA ANA SALA je bila rojena v Brivio, škofija Como (severna Italija), 21. aprila 1829. Bila je peta md osmimi brati. Med preprostim in nedolžnim otroštvom je hranila globokega duha molitve z vztrajnim učenjem verskih resnic. Svoje študije je dokončala v zavodu sester marcelink v Vimercate (pri Milanu). Tam je tudi začutila Gospodov klic k redovnemu življenju. 1848 je stopila v omenjeno redovno družbo, posvečeno vzgoji ženske mladine. Njeno življenje je potekalo brez izrednih dejanj. Vsa se je predajala skrbi za blagor in srečo svojih gojenk v zavodih v Cernusco, Milanu, Genovi in Chambéryu. Imela je za ideal vzgojiti res dobre in verne krščanske družinske matere. Kmalu po njeni smrti se je začel širiti glas o njeni svetosti. 1920 so našli njeno truplo nestrohnjeno. Med dekleti, ki so bile učenke s. Marije Ane Sala, je bila tudi mati papeža Pavla VI.,

gospa Judit Alghisi por. Montini. Nova blažena more biti zgled in vzpodbuda za krščanske starše pri vzgoji otrok, in za redovnice, ki se posvečajo ženski mladini. Umrla je 24. novembra 1891, po hudi bolezni, ki jo je prenašala vdano in celo z veseljem.

3. BARTOLO LONGO je bil rojen v Latiano, Lecce (Italija), 11. februarja 1841. V akademskih letih v Neaplju je zgubil vero. Kasneje, že kot odvetnik, je doživel globoko spreobrnitev, ki je odločilno vplivala na njegovo življenjsko usmeritev. Po poroki z grofico De Fusco, med obiskom njenih posestev v Pompejih, ga je začudila in močno prizadela pomanjkljiva verska vzgoja krajanov.

Odtlej je sklenil, da bo z vsemi sredstvi širil molitev rožnega venca z govori, brošurami, pogovori itd. in posebej s pomočjo neke podobe Rožnovenske Kraljice, ki mu jo je podaril p. Radente, dominikanec. Ta podoba je začela privabljati ljudstvo. Na Marijino priprošnjo so se dogodili številni čudeži in tedaj je advokat Longo sklenil sezidati Marijino kapelico. Hitro je nabral toliko darov, da je mogel zgraditi mogočno baziliko, ki je sedaj eno najvažnejših verskih središč v Italiji in tudi za italijanske izseljence po vsem svetu. Že v starosti je ustanovil zavod za otroke zapornikov in druga socialna središča okoli zavetišča. Umrl je 5. oktobra 1926, star 85 let.

STISKE ALBANSKE CERKVE

Katoliška Cerkev v Albaniji, ki danes šteje okoli 130.000 vernikov, je že v preteklosti — posebno pod turško nadvlado — morala prestatjati hude preizkušnje. Po prihodu komunistov na oblast 1945 je preganjanje kristjanov bilo skoraj še hujše kot pod drugimi komunističnimi režimi. Ubili so 2 škofa, 40 duhovnikov, veliko duhovnikov pa so pregnali ali zaprli. 1951 je albanski parlament izdal statut katoliške Cerkve, ki je predvideval razglasitev od Rima ločene „narodne Cerkve“. Verskim skupnostim so brez odškodnine odvzeli vso lastnino. 1967 se je albanski partijski voditelj Enver Hoxha izrekel za „dokončno od-

stranitev religije.“ Ta načrt zdaj dosledno izvajajo.

Nad 2000 cerkva, mošej, samostanov ali drugih verskih stavb so porušili ali spremenili v muzeje, mladinske klube, kulturna središča, skladišča in delavnice. Duhovnikom so prepovedali opravljati službo, ponekod so jih vključili v „proizvodnjo“. Odpravili so vse zakone, ki so dotlej urejevali odnose z verskimi skupnostmi. Z odloki so prepovedali versko dejavnost. Tisk je začel pisati, da je „pod blestečim vodstvom partije tovariša Hoxhe albanska mladina ustvarila prvo ateistično državo na svetu“. Uvedli so „prvo popolno socialistično ustavo v Ev-

ropi“, s katero se je Albanija oklicala za „ateistično državo“.

Samo odpravljanje vere pa je bilo težavnejše, kot so albanske oblasti pričakovale. Verniki so na skrivaj izražali in še vedno izražajo svoje versko prepričanje. Nekateri duhovniki skrivaj delijo zakramente. Na pokopališčih, v neopaznih hišah in hrčbovskih krajih se verniki občasno zbirajo k maši. Del duhovnikov še vedno skrivaj opravlja duhovniško službo, čeprav so za takšno dejavnost določene izredno stroge kazni.

Albanski tisk in vladni zastopniki priznavajo, da iztrebljanje religije še ni rodilo pričakovanih sadov. Priznavajo, da verski oznanjevalci še vedno živijo in ponekod na skri-

vaj, drugod pa celo javno širijo vero. Določen del prebivalstva goji versko tradicijo, praznuje krščanske oz. muslimanske praznike in pod krinko družinskih izletov prirejajo romanja. Skrivaj širijo verske liste in knjige in duhovniki obiskujejo družine. Številni Albanci poslušajo oddaje vatikanskega radia. Starejši verniki mlajšim posredujejo verska izročila. Sam Hoxha je priznal: „Napačno je trditi, da vera pomeni samo mošejo, cerkev, duhovnika, ikono itd. in da če to izgine — religija in njen vpliv na ljudi prav tako samodejno izgineta. Boj proti verskemu razpoloženju, ki je globoko zasidrano v zavesti ljudstva, še ni končan. To je dolg, zapleten in žilav boj.“

REVEŽE IMATE MED SEBOJ

Nobelova nagrajenka, indijska misijonarka mati Terezija je izjavila, da ne bo več hodila na kakšne prireditve po svetu — vabiti so jo začeli z vseh strani — ampak se bo posvetila običajnemu delu, ki ga zahteva vodstvo njenih sester v službi ljubezni bližnjega in neposredni skrbi za bolnike, reveže in gobave v Kalkuti.

Mati Terezija je vedno čutila, da je predvsem to njeno delo, in je o svojih obiskih drugod rekla. „Edini namen mojih obiskov po svetu je, da bi s tem zbudila ljudi, naj se zavedo revščine, ki jo imajo med seboj.“ Prebivalci neke dežele morajo vendar poznati svoje reveže.

Lahko je govoriti o revežih neke daleč, težje pa je najti siromake o „oli sebe“, je rekla časnikarjem. „Tudi po Evropi je veliko revščine, in to duhovne revščine. Ta lahko človeka prizadene še globlje kot gmotna revščina. Seveda sem tudi po Evropi še videla ljudi, ki spijo na časopisnem papirju in cunjah, celo na pločniku. V Rimu že imamo nekaj takih v našem zavetišču in v Londonu tudi.“

Njena ustanova

Družba, ki jo je mati Terezija ustanovila v Indiji, šteje danes 1400 sester, ki živijo v 136 skupnostih. Poleg nje je družba bratov, ki ji

pomaga v istih nalogah. Njena „organizacija dobrote“ ima 700 šol, zavetišč, dispanzerjev, centrov za go-bavce in podpornih postojank.

„Me seveda nismo socialne delavke,“ je dejala časnikarjem. „Naš poklic je v tem, da si prizadevamo živeti z Jezusom. On nas je poklical, da bi živeli z njim. Vsak revež je njegova podoba. Če delamo iz dneva v dan v luči vere, da strežemo Jezusu, ko strežemo potrebnemu človeku, smo v Jezusovi službi. Prepričana sem, da nas ne bo razočaral,“ razlaga misijonarka ljubezni.

„Ni treba hoditi v Indijo,“ pravi, „reveže imate med seboj, le misliti je treba nanje in jih iskati. Nekateri mislijo, da more indijska družba s svojo duhovnostjo veliko naučiti Evropo, tako kot je grška misel obogatila evropskega človeka. Indija je res zelo globoka, za kar dolguje svetim knjigam Vede. Vendar kdor pozna krščanstvo, ve, da mi vse to že imamo. Če bomo to tudi živeli, bodo Indijci spoznali v nas nekaj izrednega.“

„Po mojem mnenju noben človek ne more reči, da lahko živi brez Boga. Tudi tisti, ki pravijo, da ne verujejo v Boga, imajo nekaj, kar jim predstavlja Boga, za katerega garajo in se ženejo. Ko rečejo, da niso verni, se le izognejo razmišljanju, in namesto da bi spolnjevali zapovedi določene veroizpovedi, spolnjujejo to, kar jih navidezno manj stane, kar je bolj prijetno. Namesto svobodnega sodelovanja z Bogom se vdajajo sužnjevanju, ki je v začetku prijetnejše.“

Na vprašanje, ali ji v Indiji pomagajo tudi hindujci, je rekla, da veliko hindujcev pomaga misijonarkam ljubezni. Za kaste pa pravi, da vsaj v Kalkuti ne pomenijo ovire za njeno delo. „Najrazličnejši ljudje se potegujejo, da bi dobili otroka iz naših zavetišč, in to brez vprašanja kakšni kasti pripada.“

Ali sodelujete z indijskimi oblastmi za omiljenje revščine? Na to vprašanje odgovarja takole:

„Me delamo za Boga, prizadevamo si delati iz ljubezni do Boga. Skrb za javno blaginjo ni naša naloga, to je naloga oblasti. Tudi ni naša naloga, da bi kazali zastopnikom oblasti, kje je revščina, kaj naj uredijo in kako naj uredijo. To bi bila za nas izguba časa. Naša skrb mora biti posamezna oseba. Ta in oni, ki je siromak, ki z njegovega obraza sije trpeča podoba Kristusova, ta mora postati predmet naše skrbi in naše ljubezni.“

Neki časnikar jo je tudi vprašal: „Ali ne bi želeli, da bi se za vas zavzela kakšna velika mednarodna organizacija in vam pomagala, da bi lahko naredili še več dobrega?“ Odgovorila je: „Ne spuščamo se v to vrsto organiziranja. Me smo vsak čas odvisne od božje previdnosti in hočemo to ostati. Saj Bog na nas misli, saj smo kot ljudje v njegovih očeh veliko več vredne kot rože na polju in ptički pod nebom, ki jih sam Bog živi...“

POLOŽAJ CERKVE V VIETNAMU

Junija je papež sprejel prvo skupino vietnamskih škofov, ki so prišli „ad limina“ poročat o svojem delu. Papež se je razveselil novice o odprtju bogoslovnega semenišča v Hanoju in poudaril, kako potrebno je za Cerkev vsakega naroda, da ima zadostno število duhovnikov. Trepečo vietnamsko Cerkev je posebej priporočil 117 vietnamskim mučencem, naj prosijo pri Bogu za njen ponovni razcvet.

Aprila so se po letu 1952 prvič zbrali vsi redni in pomožni škofje v Hanoju. Bilo jih je 31. Ustanovili so svojo škofovsko konferenco, izvolili desetčlanski odbor in za predsednika postavili hanojskega nadškofa Trinh van Cana. To pomeni gotovo novo dobo v življenju vietnamske Cerkve, čeprav živi še vedno v težkih razmerah. S tega sestanka so vernikom napisali pismo, v katerem napovedujejo obisk pri papežu in razlagajo, kaj to pomeni. V začetku pisma se zahvaljujejo vladi, da jim je omogočila ustanovitev konference, kot jo imajo škofje drugod po svetu.

S svojim ljudstvom za Kristusovo Cerkev

Škofje v pismu vabijo vernike k uresničevanju Cerkve, ki bo v službi domovine. Opisujejo, kakšno podobo Cerkve v sedanjem času sta risala papeža Pavel VI. in sedaj Janez Pavel II. Katoličani naj z drugimi sodržavljani delajo za blagor in uspešno izgradnjo ter obrambo domovine, obenem pa si prizadevajo za

uresničenje take Cerkve, kot jo je hotel Kristus, ter za oznanjevanje njegovega evangelija vietnamskemu ljudstvu.

Za kristjane, pravijo škofje, ljubezen do domovine ne pomeni prazne besede, pač pa zahtevo evangelija. Ljubezen mora biti stvarna, kar pomeni, da je treba vzeti razmere, kakršne so. Zakone je treba upoštevati in sodelovati s sodržavljani za blagor, srečo in svobodo vietnamskega ljudstva. Posebej spodbujajo duhovnike, redovnike in druge vernike. Pri delu za blagor domovine hočemo kristjani izpolniti veselo svoje slavno poslanstvo, pravijo škofje in končujejo:

„V zavesti dolžnosti priznavamo neštevilne zasluge vsem vernikom, ki so se v prejšnjih časih odlikovali v veri in ljubezni do domovine. Ne smemo gledati na preteklost s predsodki in s slabo oceno. Zgodovina je pomešana z lučmi in sencami, kakor pozna življenje božjih otrok milost in greh. Zato sedaj z mislijo na ljubezen Očeta v nebesih, na oživljajočo besedo Jezusa Kristusa in na moč Svetega Duha pogumno glejmo na sedanje razmere in z zaupanjem zrimo v prihodnost!“

Verska dejavnost pod strogim nadzorstvom

V Vietnamu so najprej nastopile težave za vernike v severnem delu. Po odhodu Francozov iz Hanoja je apostolski sedež pooblastil tamkajšnjega nadškofa, naj sam izbere pri-

merne duhovnike za škofe in dodeli vsem rednim škofom mlajše pomožne škofe. Tako so te škofije dočakale nove razmere s primernim številom voditeljev. Po odhodu ameriških čet iz Južnega Vietnama so prišli tudi verniki v tem delu v precej podobne razmere.

Hošiminhova vlada je junija 1955 zagotovila državljanom svobodo vesti in verske dejavnosti, kakor jo zagotavlja večina socialističnih držav. Uživanje te svobode pa je bilo pogojeno z najrazličnejšimi okoliščinami. To kaže tudi odlok ministrskega predsednika Pham Vam Donga z dne 11. novembra 1977. Versko dejavnost postavlja pod strogo nadzorstvo, da ne bi „dvomljivi elementi uporabljali vere zoper graditev države“. Vsa verska dejavnost se mora prilagoditi „ustavi, zakonom, politični liniji, navodilom in upravnim formalnostim države.“

S kakšnim junaštvom se morajo kristjani bojevati za svoje pravice, nam kaže že poročilo škofa Diena iz mesta Hue v aprilu 1977. Krajevni organi so na primer prav za velikonočno praznovanje pozivali ljudi k obveznemu skupnemu namakanju polj. Ponekod so verniki s podpisi na prošnjo občini zahtevali čas, da se udeležijo božje službe.

V deželi je vedno večje pomanjkanje duhovnikov. Za obiskovanje verskih šol postavlja odlok iz leta 1977 zelo stroge pogoje, ki prav to pomanjkanje povzročajo. Študij dopuščajo le takim, ki se izkažejo s spričevalom zavzetosti za izgradnjo socializma ter spodbujanja vernikov

pri spolnjevanju predpisov.

Semenišča so vzdržala le z veliko težavo. Zdesetkano število gojencev, ki morajo vsak teden poslušati politično izobraževanje in se udeleževati „socialističnega dela“, nadaljuje teološke študije. V Hošimihu (prej Sajgon) so lani aprila oblasti dovolile mašniško posvečenje le štirim bogoslovcem od dvajsetih. V mestu Hue je decembra 1979 smelo vstopiti v semenišče 75 dijakov, ki so na to čakali že od leta 1976. V Južnem Vietnamu je okoli 300 duhovnikov prebilo dalj časa v zaporih.

Kot povsod ob takih razmerah nekateri verniki iščejo večjo versko svobodo v tem, da bolj sodelujejo z oblastjo. Drugi nasprotno v tem vidijo samo pomoč ateizaciji in zavračajo misel sodelovanja z vladajočimi. Tako je lani v januarju nastalo v Hošimihu „združenje katoličanov za izgradnjo in obrambo domovine“. Nadškof Binh jim je zaželel vso srečo; pripomnil pa je, da se v združenje ne bo včlanil „zaradi večje svobode združenja“. Vsekakor tudi v Vietnamu Cerkev noče biti dekla rdečih „osvoboditeljev“.

Navodila o maši

Papeški urad za zakramente in bogoslužje je opozoril na nekatera navodila glede češčenja evharistične skrivnosti.

Škofijske okrožnice so pred kratkim objavile prevod navodila papeške kongregacije glede maše in češčenja evharistije izven maše „Ne-

izrekljivi dar“. Navodilo omenja številne in nedvomne sadove prenovitve bogoslužja po vsem svetu. Ugotavlja pa tudi nekatere slabe navade tu in tam: mešanje ustreznih vlog pri bogoslužju, pojemanje čuta za sveto, premalo čuta cerkvenosti (zamenjavanje uradnega besedila z zasebnim). Navodilo navaja besede sv. Tomaža Akvinskega, ki pravi: „S ponarejanjem greši, kdor v imenu Cerkve opravlja bogoslužje v nasprotju z načinom, ki ga je po božji oblasti določila Cerkev in ki je v Cerkvi običajen.“ Duhovnike navodilo opozarja, da imajo verniki pravico do pravega bogoslužja. Tako bogoslužje je takrat, kadar ga opravljamo na način, ki ga je hotelo in določilo vodstvo Cerkve.

Ena izmed točk omenja „evharestično molitev“, ki je po svoji naravi vrhunec svetega opravila. Zbor vernikov naj se mašniku tiho pridruži v veri, z nekaterimi določenimi vzkliki pa med to molitvijo mašnika izrazi svojo pritrditev. To so odgovori med uvodom v hvalospjev, Svet, vzklik po spremenjenju in Amen po sklepnem slavospevu. Tisti Amen po mašnikovi molitvi ali petju „Po Kristusu, s Kristusom...“ je najvažnejši v vsej maši.

Obhajilo je Gospodov dar, ki ga vernikom deli služabnik, določen za to službo. Ni dovoljeno, da bi verniki sami jemali posvečeni kruh ali kelih, še manj, da bi si to podajali iz rok v roke.

Navodilo opozarja na dolžno spoštljivost in pobožnost do sv. Rešnjega telesa ob prejemanju obhajila. Treba se je ravnati po navodilih ško-

fovske konference. „Vzklik Amen, ki ga verniki izgovorijo ob prejemanju obhajila, je izraz njihove vere v Kristusovo navzočnost.“

Navodilo zelo priporoča javno in zasebno pobožnost do presvete evharestije tudi izven maše. Kadar verniki častijo Kristusa, pričujočega v Zakramentu, naj se zavedajo, da ta pričujočnost izhaja iz daritve svete maše in teži za tem, da se z Jezusom združujemo v zakramentalnem in duhovnem obhajilu.

Pred Najsvetejšim, shranjenim v tabernaklju ali izpostavljenim v javno češčenje, poklekujemo. Da bo srce v notranjem češčenju pokleknilo pred Bogom in ga res počastilo, ne smemo poklekati prehitro in malomarno.

Angleška kraljica v Vatikanu

17. oktobra je Vatikan obiskala angleška kraljica Elizabeta II. z možem Filipom in večjim spremstvom. Kraljica je izrazila zadovoljstvo, da se zedinjenje vseh kristjanov krepi in da bo to prispevalo k edinosti in miru na stari celini. Veseli se tudi napredka med katoličani in anglikanci, katerim je vrhovni verski poglavar, v drugih državah Commonweltha.

Papež se je v odgovoru spomnil obiska pred 19. leti Janezu XXIII., govoril o krščanski zgodovini Velike Britanije, o kulturi in idealih svobode, ki vladajo na otoku. To naj bi od prednikov prevzeli sedanji in prihodnji angleški rodovi. Povedal je tudi, da bo 1982 prišel na pastoralni obisk v Veliko Britanijo.

Za mladino za mladino

Nedoslednost, posledica nepoučenosti in slabosti

Svetovni nazori so logično izdelani miselni sistemi. Ni mogoče sprejeti istočasno različne svetovne nazore, kajti izhajajo iz nasprotujočih si temeljnih načel, ki ne morejo biti vsa istočasno pravilna.

Vendar priznavamo ljudje v vsakdanjem življenju mnogokrat kot pravilen kak svetovni nazor, a delamo in se odločamo v nasprotju z njim. Ljudje smo včasih boljši, včasih slabši od ideologije, kateri pripadamo. To imenujemo **nedoslednost ali neskladnost med človekovim prepričanjem in njegovimi dejanji.**

Nedoslednost je posledica bodisi **nepoučenosti** o lastnem svetovnem nazoru ali pa naše človeške **slabosti**. Vendar kadarkoli ne živimo v skladu s svojim prepričanjem, nastane v nas konflikt — nasprotje: med nazorom, ki ga

priznavamo za pravilnega, in med našim življenjem.

Človek teži po skladnosti med spoznanjem in dejanjem (med mišljenjem in življenjem). Odtod: spreobrnitve, odpadi, izdaje... Če dalj časa živimo, kakor da ne bi verovali v Boga, bomo s časom vero izgubili. Pa tudi nasprotno je res — če nekdo, ki ne veruje, plemenito živi, bo našel prej ali slej pot do Boga.

Materialistični in realistični nazori

Odgovori različnih svetovnih nazorov glede najvišje vrednote in središča našega življenja:

Za krščanstvo je najvišja vrednota: **B O G** (ljubezen). To je: krščanski realizem.

Za liberalizem je najvišja vrednota: človek (svoboda), za marksizem pa družba (razvoj).

Liberalizem in marksizem sta materialistična svetovna nazora, Krščanstvo je realistični svetovni nazor.

Svetovni nazor in vera

Kakšna je razlika med svetovnim nazorom in vero?

Vsak človek veruje. Naša vera je v skladu s tem, kar si predstavljamo kot največjo dobrino.

— Pripadniki liberalizma verujejo v človeka, v njegovo naravno dobroto, ki pride do izraza, kadar je ta popolnoma svoboden.

— Pripadniki marksizma verujejo v razvoj družbe na podlagi absolutnih materialnih zakonov, ki bodo pripeljali človeštvo do sreče na zemlji.

— Religiozni del človeštva veruje v Boga Stvarnika, kateremu daje različna imena. Vsi pa so edini v tem, da je svet s človekom vred sad volje vsemogočnega

Boga.

— Kristjani verujemo, da se je Bog Stvarnik razodel človeku, mu pokazal pot in mesto, ki naj ga zavzema v stvarstvu; nadalje, da se je Sin božji zaradi človekovega greha učlovečil in ga odrešil ter še enkrat poudaril in dopolnil nauk, po katerem naj živi človeški rod.

V bistvu gre za različne stopnje verstva. Nekateri verujejo le v naravo, drugi tudi v nadnaravo. Vera v nadnaravo je pri nekaterih globlja, pri drugih preprostejša, včasih je sad človekovih razmišljanj in spoznanj, pri judovstvu in krščanstvu pa še posebej sad razodetja.

Posebej pa je treba poudariti dejstvo, da je vera neločljivo združena s človeško naravo. Vsi ljudje verujemo, le objekt ali predmet verovanja si postavijo nekateri nižje, drugi višje.

Marko Kremžar

Nevarnosti za sodobno mladino

Največja nevarnost za našo mladino je, da jo odnese ta poplava potrošniške civilizacije, da izbrše v njej vsako samostojnost, intelektualno in moralno, da iz nje napravi neke ničeve številke.

Danes, se mi zdi, najbolj izginja človeška osebnost. Že sodobna stanovanja so podobna čebelnjakom, vsa ta množična informacijska sredstva, ki tolčejo vsa po istem

nakovalu, vse to briše iz človeka vse poteze njegove enkratnosti, dela iz nas serijske proizvode in posebno mladini jemlje vsako osebnost. Človek nima več ne miselne ne etične samostojnosti. S krščanskega vidika pa je prav nasprotno: vsako bitje je nepopovljiva enota, oseba. In po krščanski dogmi ima ta oseba tolikšno veljavo, da je Neskončno bitje

je smatralo za vredno, da se utelesi in konča kot zločinec za nje-
no rešitev.

Smoter: resnica in dobrota

Naj bo v svetu vse bolno, naj
bo vse vprašljivo in v marsičem
tudi nerazvozljivo, ena stvar je
zame absolutno gotova: o nečem

je človek zanesljivo nezmotljiv —
da zasleduje svoj smoter s tem,
da spoštuje resnico in da skuša
biti dober s sočlovekom. Torej
resnica in dobrota. Na katerikoli
ideološki poziciji je, je človek ne-
zmotljiv, če je zvest resnici in
dokler skuša biti dober.

Alojz Rebula

v družini

EVANGELIJ — Z OČMI ZAKONCEV

Duhovnik – družinski prijatelj

Verne družine se rade udeležu-
jejo župnijskega življenja in se
tam tudi srečujejo z duhovniki.
A ker je župnija predvsem skup-
nost vernih družin, duhovniki ču-
tijo potrebo, da take obiske vra-
čajo na domovih, kjer se srečuje-
jo s problemi poročenih na mestu
samem — v hišah in stanovanjih.
To duhovno sorodstvo družin z
duhovniki temelji med drugim tu-
di na Jezusovi zapovedi, naj Gós-
podovi učenci gredo med ljudi in
jim pomagajo odpirati evangelj-
ske poti za njihov način življenja.

Verni zakonci našega časa vedno
bolj čutijo potrebo po takem člo-
veško-duhovnem srečevanju in se
ga veselijo ter ga razvijajo. Tudi
z molitvijo.

V hiši

Sklical pa je dvanajstere apo-
stole ter jim dal moč in oblast
nad vsemi hudimi duhovi in da
bi ozdravljali bolezni. In poslal
jih je oznanjat božje kraljestvo
in ozdravljat bolnike in jim rekel:
„Nič ne jemljite na pot, ne palice
ne torbe ne kruha ne denarja, tu-

di ne imejte dveh oblek. In v katero koli hišo pridete, tam ostani-
te in od tam odhajajte. In kjer
koli vas ne sprejmejo, pojdite iz
tistega mesta in otriesite prah s
svojih nog v pričevanje zoper
nje!“ Šli so torej in hodili od
vasi do vasi, oznanjali blagovest
in povsod ozdravljali (Lk 9, 1-6).

Apostoli

Od časa do časa se vračava k
evangeliju in tam iščeva odgovor
na vprašanja najinega zakona in
družine. Tokrat sva obstala ob
odlomku, ki nama bo gotovo kaj
povedal o vlogi naših prijateljev
duhovnikov. Že nekaj časa je, od-
kar si težko zamišlja najino živ-
ljenje poročenih kristjanov brez
rednih stikov s pomočniki nasled-
nikov **dvanajsterih apostolov**. Mi-
mo je čas, ko sva mislila, da je
duhovnikovo mesto v cerkvi, naji-
no pa v „svetu“. Sama s svojimi
otroki se v cerkvi in župnišču ču-
tiva vedno bolj doma. V najinem
stanovanju pa se duhovniki ne
čutijo več tuje. Nekaj tiste pre-
proste domačnosti iz življenja pr-
vih kristjanov doživljava ob takih
srečanjih. Zato jih z veseljem
sprejemava, kadarkoli jih pot pri-
pelje v najin dom. Z njimi priha-
jaš, Gospod, ti sam.

Sklic

Ježus se tako rad „skriva“ za
ljudi, ki naj jih potem imamo za
drugęga Kristusa, kljub njihovim
napakam. Tako gledava njega
drug v drugem, tako v najinih
otrocih, tako še posebej v duhov-

nikih. Ježus je apostole in učence
zbiral že za časa svojega vidnega
življenja med njimi. Sklic jih je,
da bi jim podelil svojo moč in
oblast in bi tako postali njegovi
sodelavci ter pomočniki. Tako du-
hovniki v najin dom ne prihajajo
samo v svojem imenu, v imenu
človeka-prijatelja, ampak v Kri-
stusovem. Sprejmeva jih prepro-
sto kot ljudi, a obenem vičiva, da
nama odpirajo duhovne oči za e-
vangeljsko luč. Potrebna sva te-
ga osebnega stika z duhovnikom.
Velikokrat nam pomaga, ko v
skupnem pogovoru pojasnimo in
zato tudi odpravimo marsikatero
težavo, ki se je zgrnila nad naju.
Poslan je k nama, da vedno bolj
uvidevava duhovno, božjo, krščan-
sko razsežnost zakona, na katero
večkrat pozabljava.

Hiša

Zdi se nama, da sva včasih krš-
čanstvo preveč iskala le v cerkvi,
doma pa se počutila kot daleč od
cerkve. Pa je vendar najin dom
domača Cerkev, kjer živiva večji
del svojega krščanskega zakona.
Zato je duhovnikov prihod v na-
jin dom in pogovor z njim toliko
bolj učinkovit. Tako povezujeva
življenje v cerkvi in domá, delo
laikov in duhovnikov v eno. Mar-
sikakšen „hudi duh“ enostranske-
ga gledanja, nerazumevanja, ne-
marnosti v najinem zakonskem,
družinskem in verskem življenju
je tako premagan. **Oznanjevanje**
božjega kraljestva je že zdavnaj
stopilo iz cerkva, zakristij in ve-
roučnih dvoran v življenje, v dom

in družino. Kot da Cerkev po duhovnikih vrača vernikom tisočletno zvesto obiskovanje cerkva z obiski svojih poslancev na domu. **Ozdravljeni** pa nismo samo zakonci te ali one zakonske „**bolezn**“. Tudi duhovniki dobivajo nove poglede na naše življenje, ker ga ne gledajo več tako od daleč. Zato postajajo veliko bolj razumevajoči in dobredejni.

Nič

V našem času pridobitništva in velike mere stvarnega obilja težko razumeva božjo besedo, rečeno duhovnikom, naj **ničesar ne jemljejo na pot**. Poslani so torej v negotovost in odvisni od dobrote ljudi, h katerim prihajajo, ali so pa deležni nekega pomanjkanja zaradi človeškega nerazumevanja in nedojoemanja. Odpovedati se torej morajo tolikim malenkostim, ki se jim mi ne in ki bi jih lahko dobili za **denar**. Ali midva misliva na to? Se nama zdi, da jim vse potrebno za življenje pride kar samo od sebe? **Kruh**, hrana, gospodinjstvo, pranje in druga oskrba? Čas je torej, da pomisliva nje tudi po tej plati kot na svoje bližnje, brate in prijatelje. Včasih je kakšen duhovnik v preveč ponošeni ali celo zanemarjeni **obleki**. Dalo bi se mu neprisiljeno pomagati, da bi bil sicer skromen, a urejen človek.

Ostanite

Zanimivo, da je Jezus od vsega začetka pošiljal svoje sodelavce med ljudi in jim naročil, naj

tam **ostanejo** ter imajo družine kot nekakšna izhodišča, odkoder bodo **odhajali** na delo. Družina je najosnovnejši in najnaravnejši del človeške družbe. Zato se morava midva tako ljubiti, da bodo tudi drugi čutili to ljubezen in je bodo deležni. Želiva biti odprta do drugih, tudi do neporočenih ter duhovnikov. Najine prijatelje duhovnike sprejemava iskreno in toplo. Obenem so najini zaupniki, pomočniki in ne samo spovedni razsodniki. Tudi otroci jih sprejemajo z veseljem in si jih kar malo prilastijo. Mlajši jim zlezajo na kolena. Šolarjem pomagajo pri kakšni nalogi. A odraslejši iščejo prijateljsko pomoč v svojih mladostnih stiskah. V vsem, kar sodi v naše vsakdanje življenje in tudi v našo notranjost, so nekako prisotni in tvoje **priče**, Gospod, za vse tisto, kar si ti oznanil s svojo blagovestjo.

Sprejmite

Gotovo duhovniki potrebujejo poleg nekih stvarnih dobrin toliko bolj tudi duhovne. Kadarkoli bodo potrkali na naša vrata, jih bomo z veseljem sprejeli kot naše brate. Naš nasmeh in stisk naše roke jim bo pokazal, da so doma. In vsi bomo molili k tebi, dobri Bog, in se ti zahvaljevali, ker moremo čutiti človeško toplino drug drugega. Ne bi bilo prav, če bi nanje pomislili ali jih povabili samo takrat, kadar jih mi potrebujemo. Želiva večkrat pomisliti, kdaj morda oni potrebujejo nas v svojih osebnih stiskah, ki go-

tovo niso tako redke. Zaradi nas so ostali sami, zato jih ne smemo pustiti same. In ker jih ponekod **ne sprejmejo**, jih bomo toliko bolj mi. Gotovo s tem sprejemamo tebe samega, Gospod!

Pojdi

Še nekaj nama stopa močno pred notranje oči, ko bereva in razmišljava pred Bogom Gospodovo naročilo učencem. Odkod vendar prihajajo duhovniki, če ne iz družin! Ali sva se kot starša dovolj odprla božjemu klicu, ki morda koga od najinih sinov kliče v svojo službo? Sva dovolj zgovorni **priči** pred njimi za svet vere? In če se kateri odloči za to — neke znake opažava — bo odšel **kamorkoli**, v **mesto** ali **vas**. Na neki način bo postal last vseh ljudi. Zato ne bo mogel imeti svoje družine in od njega ne moreva pričakovati vnukov, teh zlatih malih bitij, ki bi nama s svojo mladostjo in prisrčnostjo morda nekoč lepšala starost. Razen tega ta prostovoljna samskost zahteva čim popolnejšo osebno zrelost, poznavanje celotnega člo-

veškega življenja od spočetja do starosti in smrti. Sva jim z najino medsebojno ljubeznijo in toplino ter odprtim pogovorom o vsem mogla dati zdravo osnovo, da se bodo razvili v trezno in široko razgledane osebnosti ter da bodo ostali trdni v vseh bojih svojega duhovniškega življenja, če se zanj odločijo? Tudi ko bodo morali **otresati prah s svojih nog**, ko bodo doživljali razočaranja? Koliko več bi morala moliti k tebi, Začetnik vsakega poklica

Povsod

Tudi katera od hčera se lahko odloči za samostojno pot sodelavke v božjem kraljestvu, saj so potrebne **povsod**. Morda je to še težja pot od duhovniške, saj zahteva v taki ženski veliko samostojnost, a obenem veliko zrele ljubezni. Ko bi jim le s pametno vzgojo in odprtostjo mogla posredovati čim več lastnosti, ki jim bodo potrebne, če bi se katera za to pot odločila. A tudi za zakonsko pot, za katero je večina poklicana.

Vital Vider

Imenovanja

v mariborski škofiji

Za generalnega vikarja je bil imenovan dr. Jože Smej, stolni prošt in ravnatelj škofijske pisarne v Mariboru. Za rektorja mariborskega bogoslovja je bil imenovan dr. Stan-ko Janežič; isti je bil izvoljen tudi za prodekana teološke fakultete

— oddelek Maribor. Za ravnatelja Slomškovega dijaškega semenišča v Mariboru je bil imenovan Maksimilijan Gosak, dosedanji prefekt v tem zavodu. Za škofijskega asistenta študentov in izobražencev v Mariboru je bil imenovan Vinko Potočnik, ki je bil doslej na študiju v Rimu.

Oče Daimijahn

Wilhelm Hünermann

Srebrna pot

Stari Klas Susewind je ovčaril v Tremelovu. Bil pa je še veliko več: bil je pesnik. To pa ni bilo prav nič čudnega, kajti za pesnikovanje je imel dovolj časa. Njegove ovce so bile skromne in niso uhajale. Razen tega je bil Flamec in na Flamskem pesniku je vsak, kdor zna z žlico jesti.

Kar si je tako spesnikoval, je potem pripovedoval na paši svojim ovcam in psiču Pajasu. Če je bilo ganljivo, so zameketale ovce, če pa je bilo napeto, je zalajal pes.

Toda od spomladi dalje je Klas Susewind imel še nekega drugega poslušalca. Vsako jutro je gnal z njim na pašo majhen deček z okroglimi, rdečimi lički, neurejenimi črnimi kodri in globokimi modrimi očmi. Tam je sedel možic na drevesni štor poleg Klasa Susewinda, ki si je nažgal svojo „osmojeno piščal“ — tako imenujejo Flameci kratko lončeno pipo, ker si z njo osmodijo brke — in nato je začel pripovedovati.

Zdaj je Klas znal še enkrat lepše pesniti. Kajti pesnikovanje za nerazumna bitja postane sčasoma dolgočasna stvar. Ovčar je na pa-

ši malemu Jožefu de Veuster povedal pač že sto povesti, eno lepšo od druge. O ubogi Genovefi, ki jo je lovec hotel usmrtiti sredi zelenega gozda. O kraljici, ki tam v resju v zlati zibelki ziblje svoje mrtvo dete. O velikanih, ki teko skozi gozd in imajo tako dolge brade, da se jim noge zapletajo vanje.

Jožef je pobožno gledal starega ovčarja, ki je znal toliko lepih povesti in je vse pripovedoval na pamet, ne da bi moral brati iz velike knjige kakor mati.

Ko je Klas povedal zgodbo do konca, je molče potegnil iz pipe in zamišljeno gledal za dimom.

„Ali vse zgodbe povlečeš iz pipe, stric Klas?“ je pozvedoval deček.

„O ne!“ se je smehljajal pastir. „Skoraj vse mi pove zemlja.“

„Ali mar zemlja govori?“ je začuden vzkliknil fantek.

„Seveda govori, seveda! Človek mora samo ušesa imeti taka, da jo razume.“

Deček je zamišljeno ogledoval velika pesnikova ušesa, na katerih pa razen dolgih, ohlapnih uhljev ni mogel odkriti nič posebnega.

„Da, zemlja ve veliko povesti,“

je še enkrat rekel pastir. „Resje pozna marsikatero povest. O, resje pozna celo mnogo povesti. Gozd pozna spet druge in tudi Dylo zna lepo pripovedovati. Človek mora imeti samo ušesa za poslušanje.“

Jožef de Veuster je zamišljeno potipal svoje uhlje in uvidel, da bodo morali še dokaj zrasti, preden bodo mogli razumeti govoricu zemlje. Nato je utrgal kislico, si jo vtaknil v usta, se zleknil vznak in gledal v nebo.

Po nebu so se podili beli oblaki.

„Stric Klas!“ se je nenadoma oglasil Jožef. „Kam jadrajo oblaki?“

„V druge dežele,“ mu je odgovoril pastir.

„Koliko dežel pa je?“

„Tisoč.“

„Katera je najlepša, stric Klas?“

„E, Flamska.“

„Kdo pa je naredil Flamsko?“

„Ljubi Bog.“

„Pripoveduj, stric Klas!“

In stric Klas je pričel:

„I no, takole je bilo. V nebesih so imeli lepo vreme in povrh še semanji dan. Angeli so bili nadvse pridni. Že tri dni jim nobena zvezda ni padla na zemljo. Ljubi Bog je bil zato izredno dobre volje. Sklical je angelčke in rekel: ‚Ustvaril bom vrt, lep vrt, prelep vrt, v katerem se bom lahko sprehajal.‘ No, in tedaj je ljubi Bog ustvaril Flamsko.“

„Ali se ljubi Bog sprehaja po

Flamski?“ je vprašal Jožef in oči so mu zažarele.

„Da, vsak dan se sprehaja.“

„Ali ga ti vidiš, stric Klas?“

„Kajpak ga vidim, samo oči je treba imeti za to. Ali ne vidiš, kako se zemlja vselej praznično odene, kadar hoče ljubi Bog po njej na sprehod? Spomladi, ko cveto sadna drevesa na vrtu tvojega očeta, je vsa bela in rožnata. Poleti, ko valovi žito na polju tvojega očeta, je zlata. Jeseni, ko resje cvete, je škrlatnordeča, pozimi pa je vsa bela. To je njena najlepša obleka, ker tedaj pride na svet božje Dete.“

Stricu Klasu je med pripovedovanjem pošel tobak. Vtaknil je pipo v žep, prekrižal roke na pastirski palici, naslonil glavo nanjo in zaspal. Zadremal je vselej, kadar ni kadil ali pripovedoval.

Deček je s široko razprtimi očmi zamišljeno gledal v daljavo. To je torej Kempen, to je Flamska, božji vrt, ki ga je Bog ustvaril, ko je bil najbolje semanje volje, in v katerem se vsak dan sprehaja.

Tam onstran je v soncu žarelo resje, da je bilo videti kot eno samo rdeče ognjeno morje. Vmes je blestela cesta, bela in svetla kakor srebro. Gotovo je šel ljubi Bog po srebrni poti skozi rdeče resje. Potem je zavil v gozd na koncu srebrne poti, v temni, svečani gozd s tisoč jelkami. Ako bi šel iskat ljubega Boga, bi ga tam gotovo našel. A Jožef tam

še nikoli ni bil sam. Gozd je poln čudes. V njem prebivajo velika- ni in palčki, čarovnice in izgub- ljene princese in pastir Susewind jih pozna vse po imenu. Brabant- ska kneginja Genovefa krmi v gozdu svojo srno. Vse gozdne ži- vali znajo govoriti, česar pa ov- ce ne znajo in Pajas tudi ne. Tam se klati Zvitorepka, ki zavija zaj- cem vratove. Pravzaprav bi se morali gozda bati. A v njem se vendar sprehaja ljubi Bog. Zato se nam pač ni treba bati. Ljubi Bog ima dolgo belo brado in ne stori otrokom nič žalega, če so pridni. Jožef de Veuster je tiho vstal, prav tiho, da ne bi zbudil strica Klasa.

Nato je šel iskat Boga...

Pes Pajas je tekel za njim. Do- spela sta med rdeče resje, ki je tu res valovilo kakor škrlatno morje. V resju je prijetno diša- lo; po medu je dišalo in po do- mači grudi. Ali pa morda po Bo- gu in po nebesih! Tudi Pajas je vohljal po zemlji. Odkril pa je samo zajčjo sled in se nenadoma zapodil za preplašeno živalco. Ne- kajkrat je moral Jožef zažvižgati, preden je pritekel nazaj.

Sredi resja je deček legel na zemljo. Morda bo zemlja vendar- le spregovorila in mu povedala, kje je ljubi Bog. Pajasu se je zde- lo, kot da se hoče Jožef igrati z njim. Veselo je lajal in tako Jo- žef ni mogel ničesar razumeti. Nejevoljno se je dvignil. Tedaj pa je nenadoma zagledal prav blizu srebrno cesto, svetlo peščeno pot,

ki je peljala skozi resje. Jožef si je zastrl oči, ker ni mogel pre- nesti njenega bleska. Veselo je zavrisnil, saj je zdaj vedel, da je našel sled za Bogom.

Nenadoma se je porodila v deč- kovi glavi misel, da mu je ob njej skoraj zastalo srce. Ali ni ma- ti rekla, da sta njegovih sestrici, ki sta že umrli, šli v nebo? Go- tovo sta šli z ljubim Bogom po srebrni poti skozi rdeče resje v gozd in se z njim sprehajata po domovini. Pri ljubem Bogu bo na- šel svoji sestrici.

„Hej, Pajas!“ je zaklical de- ček in lička so mu zažarela. Čez dolgo časa sta dospela v gozd. Tu je bilo že zelo hladno in precej temno. In tiho je bilo v gozdu. Le nekje je pel ptič in na deblo je trkala žolna. Srebrna pot pa se je vila dalje skozi gozd, le da ni bila več tako svetla kot v resju. Vča- sih se je skozi drevje prikradla luč, ki je osvetlila stezo. Vrhovi so bili tedaj videti, kot bi goreli v belem ognju. Jožef je vedel, da je še vedno na sledi za Bogom.

Preteklo je veliko časa. V goz- du je postajalo vedno tiše. Večer- na zarja je pozlatila nebo, žolna ni več trkala in tudi ptič je od- pel. Pajasa je obšlo domotožje. Zbudila se mu je vest. Morda pa je bil le lačen. Legel je na stezo in cvilil. Ker se Jožef ni zmenil zanj, je skočil za njim in ga po- vlekel za hlače. Tedaj je mali bó- goiskalec vzel iz žepa kos kruha, ga dal polovico Pajasu, ostalo pa je pojedel sam.

Čim globlje v gozd je prišel Jožef, tem bolj zagotovo je vedel, da je prav tod moral iti gospod Bog. V gozdu je bilo tiho in praznično kakor doma v cerkvi in tukaj je res dišalo po ljubem Bogu prav kakor na Telovo pri procesiji, ko so dečki vihteli velike srebrne kadilnice.

Od nekod se je zdaj oglasil tudi zvon. Trije udarci so priplavalili v gozd, nato še trije in spet trije in potem je zvonilo kar naprej in naprej.

Med hojami je zatrepetala svetla rdeča lučca. Ni več prihajala iz nebes, temveč iz gozda. Jožef je zdaj vedel, da mora biti Bog prav blizu.

In tedaj se je iz rdeče svetlobe nenadoma prikazal mož z dolgo belo brado, v lepi obleki, ki je bila zelena kakor gozd.

Začudeno je pogledal dečka in psa.

Mali pa je vprašal:

„Ali si ti ljubi Bog? Potem mi povej, kje sta sestrici, ki sta šli k tebi? In daj, da bom slišal kakor stric Klas, kaj pravi resje in kaj pripoveduje gozd. In tudi mojega belega zajčka ozdravi. Tako klavrno poveša ušesa. Bojim se, da bo poginil.“

Mož z belo brado se je smehljajal. Povedal mu je, da je on samo gozdar. Ljubi Bog pa stanuje tam daleč daleč v rdeči luči za gozdom. Tja pa dečka gotovo več ne prineso noge.

„Toda stric Klas je vendar rekel, da se ljubi Bog sprehaja po

gozdu in v resju in po vsej Flamski. Saj je Flamska božji vrt.“

„Stric Klas ima prav,“ je resno rekel gozdar. „Vse življenje misli na to. Flamska je božji vrt. Zato jo moraš ljubiti iz vsega srca. Saj si ti sam košček Flamske, drevesce v tem lepem božjem vrtu.“

Deček ni razumel vsega, kar je govoril mož z belo brado, a vendar je vneto kimal. Gozdar ga je nato vprašal, kako mu je ime in kje stanujejo njegovi starši. Ko mu je Jožef povedal, se je prestrašil:

„Hoditi bova morala dobre tri ure; preden boš doma, bo tema kot v rogu. Spremil te bom.“

In tako sta se vračala po srebrni cesti, ki je zdaj izgubila že veliko prejšnjega bleska. Fant je postal tako truden, da ga je gozdar vzel v naročje. In tu je kmalu trdno zaspal.

V kuhinji Franca de Veuster je medtem sedela kmetica sama pri veliki mizi. Vsi otroci razen Jožefa so bili že davno v postelji in v spanju so jim, kakor vsako noč, žarela zdrava, rdeča lička. Kmet in hlapec Peter Winkelmohlen sta pred eno uro z baklami odšla iskat dečka.

V izbi je bilo tiho. Le velika stenska uro je enakomerno tiktakala. V kotu ob peči je sedel pastir Klas Susewind in debele solze so mu tekale v brado. Žena je postavila na mizo kip žalostne Matere božje s sedmerimi meči in prižgala pred njim veliko debelo

svečo. Skozi zgarane prste so ji nenehoma polzele jagode rožnega venca in njene ustnice so vedno znova molile: „Ki si ga Devica v templju našla.“ V tej uri je žena spoznala, česar do zdaj še ni bila vedela, da ji je Jožef med njenimi sedmimi otroki najljubši.

Tedaj so se odprla vrata in gozdar je položil otroka materi v naročje.

„Tu je vaš otrok, mati!“ je zaklical med smehom. „Našel sem ga v gozdu, ko je hotel poiskati ljubega Boga.“

„Sem si mislil,“ je mrmral ovčar in se med solzami smehljal.

Mati je brez besede pritisnila otroka k prsim in se z izrazom nepopisne ljubezni ozrla na Mater bolečin. Deček pa se tudi v materinem naročju ni prebudil. Še v sanjah je mrmral:

„Ljubi Bog gre po srebrni poti. Moram ga iti iskat.“

Mati je poljubila spečega otroka in ga tesno privila k sebi, kot bi se bala, da ji ga hoče kdo iztrgati iz objema.

Ovčar je dolgo strmел v ženo in naposled rekel:

„Tvojo dušo pa bo meč presunil...“

Pismo poljskih škofov

Poljski škofje so na svojem 176. zasedanju napisali pismo, ki so ga na nedeľjo Kristusa Kralja prebrali po vseh poljskih cerkvah. V njem so poudarili, da je Kristus ključ, s pomočjo katerega je edino mogoče razumeti človeka in zgodovino. Vendar Kristusovo kraljestvo stalno zadeva na nasprotnike, tako tudi v današnjem času. Poljska državna oblast si prizadeva v okviru svojega programiranega delovanja, katerega cilj je ateizacija, Boga izključiti iz misli in življenja ljudi. Škofje navajajo, da v učbenikih, pri pouku zgodovine in književnosti molčijo o verskih vrednotah in da zgodovinska vloga poljske Cerkve ostaja zanemarjena. Oblasti organizirajo krožke mladih marksistov, kjer oblikujejo propagandiste ateizma. Verniki so izpostavljeni proticerkveni in ateistični propagandi. Nekaterim družbenim skupinam je prepovedana

verska dejavnost. V sredstvih javnega obveščanja Cerkev nima tistega mesta, kot ji pripada, in oblasti se obnašajo tako, kakor da na Poljskem ne bi bilo vernikov. Edina izjema je prenos nedeljske službe božje po državnem radiu. Cerkvene slovesnosti — pogrebe, krste, poroke naj bi počasi zamenjali laični obredi. Tako neodgovorno početje zelo škoduje nrvnemu oblikovanju ljudi na družbenem kot tudi družinskem in osebnem področju. Z marksistično etiko želijo med mladimi zamenjati temeljne krščanske vrednote. Z zanikanjem Boga, ki je temelj vsake nrvnosti, se začne zanikanje vsake morale.

Cerkev se bori za Kristusovo kraljestvo, za božjo navzočnost v srcih in dušah ljudi, v imenu resnice, človekovega razvoja, identitete, narodnega obstoja in poljske kulture. Škofje na koncu pisma izražajo popolno zaupanje v božjo zmago v teh hudih časih.

Nova knjiga

Mirko Javornik: Pero in čas II.
Založba Tabor — Trst, Washington,
Buenos Aires, strani 530.

Gotovo je Mirko Javornik naš najpomembnejši pisatelj in publicist v zdomstvu, ki je bil že v domovini priznan. Pisec več knjig, glavni urednik Slovenskega doma in član slovenskega PEN kluba v Ljubljani.— Slovenski PEN klub je odsek mednarodne pisateljske zveze, ki dovoljuje med vsakim narodom le 25 članov, ki se odlikujejo kot pisatelji na raznih področjih... (PEN pomeni: P-pen, pero, tudi poezija, publicistika; E-esej, podlistek, razprava; in N-novela, pripovedništvo.) Le dva predvojnata člana tega tedaj elitnega pisateljskega društva sva v zdomstvu (in dva iz povojnega časa: Lev Detela in njegova žena Milena Merlak) ter dva člana tedaj Mladega PEN-a: dr. Rajko Ložar in Mirko Kunčič.

Mirko Javornik je zdaj star 70 let: rojen je bil v Cerknici l. 1910, študiral je v škofovih zavodih in v Marijanišču, se vpisal na slavistiko in na pravo v Ljubljani, pa se je pred koncem študij posvetil pisateljevanju in se odločil za poklic svobodnega pisatelja. Kot tak je nastopil v Domu in svetu in v Krekovi knjižnici l. 1930/31, napisal prvo slovensko povest iz rudarskega življenja „Črni breg“, izdal potem zbirko potopisov oz. novel s potopisnimi motivi „Srečanja z nepoznanimi“, nato pa obširni potopis „Pomlad v Palestini“. To so bile njegove knjižne zbirke pred voj-

no, poleg nekaterih prevodov iz evropskih jezikov.

Znanje teh jezikov mu je pomagalo, da je lahko obiskal zahodnoevropske dežele. Poleg teh knjižnih del je pisal nevele tudi v Dom in svet, Modra ptica, Sodobnost in drugam ter je bilo kazno, da se bo razvil v enega najboljših pisateljev nove dobe nekako tako, kot sta se razvila Miško Kranjec in pozneje Ciril Kosmač, njegova prijatelja in vrstnika.

L. 1935 je ustanovilo Katoliško tiskovno društvo popoldnevnik Slovenski dom ter zaupalo glavno uredništvo njemu. Ta je dosegel z njim velik uspeh, saj je list postal najbolj razširjeni slovenski dnevnik, ki je z nakladi presegel celo Slovenca.

Med okupacijo, v kateri je odločno podpiral domobrance in generala Rupnika, je izdal Črne bukve, ki bi jih marsikdo rad videl danes ponatisnjene. Tudi je pripravil novo knjigo (1944) pod naslovom Pero in čas, nekakšen izbor svojega dotedanjega dela: razprav, esejev, polemik, glos itd.... Ni pa ponatisnil svojih potopisov in novel. Le literarni drobiž, ki naj ga pokaže od vseh publicističnih strani. Kmalu po izidu te knjige je zapustil Slovenski dom in se napotil v zdomstvo.

V zdomstvu se je uveljavil najprej v Trstu kot eden vodij slovenske radijske postaje na področju političnega poročanja, predvsem pa radijskega gledališča. Prevedel je celo vrsto slušnih iger iz raznih jezikov, pa tudi slovenske povesti je priredil za radio (Tavčarja, Preglja, sebe in druge). Tedaj je napisal le eno izvirno

novelo (Potni list), ki je kot novela pa tudi v priredbi za radijski oder lepo uspela in velja za najmočnejšo novelo v našem zdomstvu. V 60-tih letih se je nastanil v ZDA, kjer je postal v zunanjem ministrstvu ZDA tolmač, dokler se ni upokojil.

Le redkokdaj se je oglašal v zdomstvu s svojimi stvaritvami pod pravi imenom. Pač pa je napisal več posrečenih esejev in polemik o naših zdomskih razmerah. In le nekaj lep-slovnih črtic (Rdeči nageljni). Zato pa veliko prevodov iz kasteljanščine, francoščine, angleščine in nemščine. Vsekakor marljiv publicist.

V zdomstvu je zdaj izdal 2. del antologije: Pero in čas II. — 1980. V njej je zbral večino leposlovnih črtic in novel iz predvojnega časa, zlasti iz knjig Srečanja in Pomlad v Palestini in iz revij Dom in svet, Modra ptica itd. Tako mu je ta nova antologija, kot nadaljevanje prejšnje, razpadla v te oddelke: I. Pesem in umetnost; II. Dom (tu so lepe črtice iz dnevne-ga časopisja: Slovenec, Odmevi, celo Meddobje); III. Tuji ljudje (potopisi, deloma priobčeni že prej); IV. Umišljeni svet (beletristični prispevki); V. Ljudje, problemi, sodbe (eseji o znamenitih ljudeh) ter VI. Pisanje za

sproti: polemike, podlistki, zanimivosti kraja, glosiranje dnevnik aktualnih problemov itd.; VII. oddelek — Epilog — je samo še povzetek sodb o Javornikovih knjigah pa tudi polemika s kritiki. Zlasti opozarjam na Vidmarjev „samogovor“ o pritisku na svobodnega pisatelja, o nepoštenem podkupovanju itd. na vožnji na svetovnem PEN-klubskem kongresu z gore Montserrat v Barcelono. Ta je povzročil Javornikov razhod s slovenskimi „levičarji“, ki so ga hoteli privabiti v svoje vrste k Sodobnosti.

V tej že ameriški dobi je gotovo najzanimivejša reportaža o spuščanju prvih stratosferskih letalcev na Mesec, ki se ga je udeležil verjetno kot edini slovenski poročevalec.

Njegovi biografski podatki predstavljajo epilog tej literarno visokovredni knjigi slovenskega zdomca. Ob 70 letnici je pisec postavil gotovo najlepši spomenik sebi. Resnično lep pregled vsega njegovega dela. Živahno, raznovrstno gradivo in predvsem leposlovne črtice. Tako je opis Cerkniškega jezera lep donesek k poznanju notranjskega sveta, katerega sin je pisatelj. Zanimiva in vredna knjiga, ena najvrednejših v zdomstvu sploh.

T. D.

Slovenščina je eden najpopolnejših, povedno bogatih, prožnih, raznolikih in slikovitih zahodnih jezikov. To trdim, ker sem jo v svojem poklicu, pisanju, spoznal do temelja ter jo iz tega poznanja in iz njenih neizmernih možnosti skušal dopolnjevati v sodobne oblike, odgovarjajoče napredku naše duhovne omike, posebno slovstva. Dognanost, moč in lepoto sloveščine sem še zlasti spoznal pri prevajanju iz tujih književnosti.

Mirko Javornik

med nami v Argentini

Krsti, poroke in smrti v letu 1980

Krščeni so bili: Ana Marija Bajuk, Damijan Burgar, Milena Marija Povše, Marko Anton Bergant, Lilijana Emilija Ferjančič, Erika Lidija Poglajen, Natalija Martina Sánchez Jakulin, Natalija Arrigoni širn, Andrej Dobovšek, Valentin Sebastijan Hirschegger, Jurij Llanos Nemanič, Gabrijela Zofija Pahor, Marija Tatjana Gorjup, Adrijan Levstek, Andrej Zarnik, Uršula Vanesa in Samanta Erika Pirc, Leonard Fabijan Paladino Novak, Pavla Andrejka Lombardero Tominc, Erika Danijela Plaksa Levstek, Marija Aleksandra Golob, Andrej Možina, Karolina Potočnik, Viktor Ksaverij Hribar, Damjan Ignacij Suárez Barle, Andrej Barle, Viljem Ferdinand Cimato šenk, Leonard Valentin Mežnar, Nikolaj Hirschegger, Pavel Hirschegger, Bernard Jože Grbec, Ivana Judita Jurjevčič, Veronika Patricija Pennisi Jurjevčič, Marija Andreja Zemljič, Marijana Bernardka Leconte Jeločnik, Silvina Andreja Mežnar, Marija Andreja Zupanc, Danijel Ivan Panaino Gelb, Robert Rafael Grošelj,

Gabrijela Lorena Hostnik, Sabina Nadja Potočnik, trojčke Marija Laura, Marija Kristina in Marija Cecilija Brumec, Danijel Marcel Cestnik, Cecilija Karolina šenk, Sonja Aleksandra Tenura Pozelnik, Patricija Veronika Nazar Malalan, Lucijana Mineri Osterc, Marko Aleksander Mlinar, Patricij Abel Cannasio Andrejak, Karel Andrej Žumer, Maksimiljan Ezekijel Ziherl, Anton Stanislav širn, Tomaž Aleksander Pugelj, Kristijan Franc Janežič, Sergij Herman Kobal, Karolina Žnidar.

Poročili so se: France Korošec in Pavla Petelin, Ciril Jan in Martina Koprivnikar, Miha Ribnikar in Nežka Kastelic; Franci Stanovnik in Alicia Mónica Lietti, Ivanka Primožič in Roberto Ceron, Marija Agata Pregelj in Alfredo Daniel Scarbati, Karel Jurij König in Graciela Guevara, Adrijana Repič in Oscar Gutiérrez, Francka Prešeren in José M. Abálsamo, Leopold Jurše in Cilka Peternel, Janez Brula in Anica Žitnik, Franci Urbančič in Zali Virc, Jože Smrekar in Maria R. Bovino, Franci štrubelj in Marija Krajnik,

Janez Marko Pirc in Magdalena Stepart, Jože Levstik in Liliana A. Baglietto, Jože Andrej Nemanič in Mónica Lilijana Masarutti, Kati Hirschegger in Jorge Paz, Andreja Kelc in Bernardo Martens, Jože Novak in Lilijana Marinič, Tomaž Pavlovič in Cvetka Schiffner, Jože Senovršnik in Marjetka Markež, Stanko Grošelj in Nélida Bloin, Jožko Grošelj in Kati Griffonliere, Franc Jelen in Viviana Petrocello, Ričko Stopar in Slavka Artač, Tadej Grad in Hani Gut, Mira Lužovec in Peter Falkenstein, Franc Modic in Marta Lanchini, Bogo Rozina in Ani Koprivnikar, Janez Marinček in Alicia Jorgelina Cordero, Janez Golob in Janika Pezdirc.

Umrlj so: Amalija Hartman, Emilijan štoka, Marija Logar, Ivanka Žužek, Frančiška Šmajd, Marija Cuderman, Ljudmila Kralj, Franc Šušтариč, Rozalija Kos, Jože Žakelj, Pavel Božnar, Zvonka Gregorc, France Jerman, Frančiška Knavs, Jana Zakotnik, Emilija Purič, Marija Žitnik, Anton Šušteršič, Janez Pokoren, Stanislava Bareto, Marija Ogrinc, Franc Čarman, Jerica Gnjezda, zlatomašnik Anton Stanonik, Marija Sabotič, Rudolf škof, Jože Jurjevčič, Mira šuštaršič, Vinko Žitnik, Franc Vresnik, Jernej Vrhovec, Marija Avguštin, Anton Bidovec, Franc Kobal, Pavla Vidmar, Viktor Zarnik, Marija Oblak, Franc Lipovec, Valentin Lapajna, Marija Kržišnik, Jože Vombergar, Anica Spreitzer, Franc Spreitzer, Vinko Tomazin, Jože Dermastja, Alojzij Grabnar, Alfonz Pipan, Alojzij Podržaj,

Franc Kogovšek, Franc Beltram, Rafaela Černe, Marjana Lavrič, Frančiška Samsa.

Sklepne šolske prireditve in miklavževanja

Ob koncu novembra in v začetku decembra so bile po vseh slovenskih krajevnih domovih sklepne prireditve naših sobotnih šol z nastopi učencev, recitiranjem, petjem ipd. ter izročitvijo spričeval. Ponekod so šolsko prireditev združili z miklavževanjem, drugod je bilo miklavževanje samostojna prireditev. Obe prireditvi sta zbrali vse otroke in njihove starše ter učiteljstvo.

Duhovne vaje

V zavodu sv. Vincencija na cesti Gabriela Mistral v Villa Devoto so bile pred božičem duhovne vaje za žene in može. Za žene od sobote 13. decembra zvečer do nedelje 14. decembra popoldne, za može pa en teden pozneje. Kratkih duhovnih vaj se je udeležilo 88 žena, mož pa 62. Oboje je vodil dr. Jure Rode.

Božični prazniki

Božič je tudi letos privabil izjemno število rojakov k slovenskim verskim opravilom. Najbolj množičen shod je bila seveda polnočnica v Slovenski hiši, ki jo je daroval msgr. Orehar in pri kateri je pel zbor Gallus. Tudi slovenske maše na božič so bile zelo dobro obiskane po vseh slovenskih verskih središčih. Slovensko božičnico je priredila Zveza slovenskih mater in žena v Ca-

Novice IZ SLOVNIŠČINE

Teološki tečaj za študente in izobražence

Medškofijski odbor za študente je organiziral teološki tečaj o aktualnih temah za študente in izobražence na teološki fakulteti v Ljubljani na temo: Kristjani za pri-

rapachayu v Slovenskem domu. Pe-
tošolci iz Slovenske vasi so v režiji
ge. Zdenke Janove uprizorili božični
misterij „Henrik, gobavi vitez“ Ksa-
verja Meška. Po krajevnih domovih
so bili tudi božični mladinski se-
stanki in podobno. Po božiču pa so
se začeli rojaki zaradi poletne vro-
čine in počitnic razhajati na razne
kraje, v hribe ali k morju.

Igra „Grče“

29. in 30. novembra je igralska
skupina v Slovenskem domu v Ca-
rapachayu predstavila dramo Slavka
Savinška „Grče“ v režiji Tineta Ko-
vačiča. Igrali so Miha, Frido in A-
nica Klemen, Janez Žnidar, Franci
Korošec, Rozka Klemenčič, Helena
Gričar in Pavla Korošec. Kuliso je
naslikal Pavle Sušnik.

hodnost. Tečaj je bil od 17. do 27.
novembra. Predavali so: dr. Tone
Stres, Tragičnost človeka in krš-
čansko upanje; dr. Janez Juhant,
Kristjan pred vrednoto in škodljivo-
stjo znanosti; Matjaž Puc, Kako so
možni misijoni med ateisti; dr. Me-
tod Benedik, V nove razsežnosti; dr.
Franc Rode, Ali smo kristjani obra-
čunali z usodo?; dr. Štefan Steiner,
Kristjan pred problemom nasilja in
vojne; dr. Jože Krašovec, Kaj je
naposled s hudobnim duhom: Alojz
Rebula, Knez tega sveta; dr. Anton
Strle, Molitev kot eksistenca; Vinko
Kobal, Kaj je človek dolžan storiti
za dosego vere; dr. Jože Krašovec, S
svetim pismom v 3. tisočletje; dr.
Tone Stres, Opešanost ateizma?; dr.
Anton Trstenjak, Soočenje s samo-
morom; dr. Janez Janžekovič, Krš-
čanstvo in evolucija; dr. Franc Per-
ko, Ali je Cerkev danes nazadnjaš-
ka?; nadškof dr. Alojzij šuštar, Cer-
kev v 21. stoletju.

Umrli duhovnik Ciril Blažič

13. novembra so pokopali v Vi-
pavskem Križu kapucinskega patra
Cirila Blažiča. P. Ciril (Alojzij) Bla-
žič se je rodil 1912 v Kanalu ob So-

či, 1939 postal duhovnik v beneški kapucinski provinci, vendar je skoraj vse življenje delal v Sloveniji, od 1947 do 1968 na Vipavskem: v Vipavskem Križu gvardijan in župnik, župnik v Kromberku ter upravitelj župnij Žablje in Brje.

Posvetovanje škofov z redovniki

17. novembra je bilo v Želmljem srečanje slovenskih škofov z 20 višjimi redovnimi predstojniki in predstojnicami. Dopoldne so redovniki na kratko poročali o trenutnem položaju družbe ali reda, o pastoralni dejavnosti njihovih članov, o strokovni usposobljenosti za posamezna področja, o načrtovanju in drugem. Popoldne so vsi govorili o vzajem-

nem in načrtovanem sodelovanju v dobro vse Cerkve.

Škofje so bili tudi naprošeni, naj bi na „višjih družbenopolitičnih forumih“ sprožili vprašanje bolečega kršenja človekovih pravic: onemogočeno izpolnjevanje verskih dolžnosti nekaterim ka tegorijam kristjanov (vojaki, zaporniki, dijaštvo po internatih). Škofje so tudi poudarjali, naj se nadaljujejo duhovne vaje za mladino, ker je to „nadvse pomembno v našem času, ko je načrtna ateizacija v polnem teku... in ko statistika kaže porazne številke, saj nas je kristjanov vedno manj“, ko toliko vernih beži v anonimnost in si komaj kdo upa kaj na glas spregovoriti. „Toda vedeti morajo, da z vsem nismo zadovoljni!“

Za rehabilitacijo Galilea

Na enem izmed zadnjih zasedanj škofovske sinode (oktober 80) je novi voditelj tajništva za edinost pri apostolskem sedežu nadškof Poupard sporočil, da je papež Janez Pavel II. ukazal začeti postopek za rehabilita-

cijo astronoma in fizika Galilea Galilei (1564-1642). Zavzemal se je za Kopernikov heliocentrični sistem, sodišče rimske inkvizicije pa je menilo, da ta nauk nasprotuje sv. pismu, in je velikega učenjaka najprej prisililo k molku, potem pa ga 1633 obsodilo.

Pobudo za rehabilitacijo je dal 1968 takratni predsednik tajništva za neverne, dunajski kardinal König, na srečanju z nobelovci v Lindau ob Bodenskem jezeru. Dejal je, da je treba kritično pregledati ne samo postopek in obsodbo, temveč tudi preiskati vzroke, zakaj je prišlo do te obsodbe, ki je močno škodovala razmerju med Cerkvijo in naravoslovnimi znanostimi.

Sprejem italijanskih binkoštnikov Vloga Sv. Duha v prenovi človeštva

Papež Janez Pavel II. je 23. novembra v dvorani Pavla VI. sprejel 20.000 članov italijanskega duhovnega gibanja binkoštnikov Obnova v duhu. Govoril jim je o Sv. Duhu, tretji božji osebi, ki ji je Kristus zaupal dopolnitev novega stvarstva, katerega je s svojim vstajenjem dal odločilni zagon. Sv. Duh prenavlja Kozmos in človeštvo v času med vstajenjem in ponovnim Kristusovim prihodom. Bog se sporoča po Kristusu, ki po vstajenju po Sv. Duhu skrivnostno živi in deluje med verniki.

Medtem ko je papež govoril o možnostih tega gibanja, je opozoril tudi na nekatere nevarnosti, ki mu pretijo. Binkoštniki naj se varujejo prevelikega čustvenega zanosa, iskanja izkustva božanskega in izrednega, izkrivljenega tolmačenja svetega pisma, pretiranega zapiranja vase, pri čemer lahko zanemarijo svoj apostolat, in samozadovoljnega osebnega ter skupinskega počutja. Poglobijo naj se v pravilno razumevanje božjega nauka, si prizadevajo za osebno in občestveno posvetitev v ljubezni ter

junaško in apostolsko pričujejo za prenavo in širjenje Cerkve. Papež jih je tudi opogumil, poudaril pa je, da morajo poslušati škofo, katerim je Sv. Duh zaupal odgovorno vodstvo Cerkve, skrb za sobrate v duhovništvu in vernike ter za cerkveno edinstvo. Tudi binkoštniki naj z molitvijo, življenjskim pričevanjem in služenjem sobratom prispevajo svoj delež v obnovi katoliške Cerkve.

Pri tej avdienci so se člani italijanskega binkoštnega gibanja (celotno svetovno gibanje združuje že milijon članov) drugič sestali s papežem. Že papež Pavel VI. jih je sprejel pred petimi leti v okviru svetega leta. Italijansko gibanje se je začelo pred desetimi leti in združuje 420 skupin s okoli 30.000 člani. Od leta 1972 je iz njegovih vrst izšlo 320 duhovnikov, redovnikov in redovnic. Ozračje med sprejemom v dvorani je bilo zelo sproščeno in razgibano.

Tajvanski škofje v Rimu

Papež Pavel II. je 11. novembra sprejel v posebno avdienco devet kitajskih škofov iz Taivana in številne kitajske redovnike in redovnice, ki živijo v Rimu. Papež jim je zagotovil, da vsak dan moli za pastoralne potrebe vsega kitajskega ljudstva, za njegov razcvet in napredek. V mislih je objel številen kitajski narod, ki živi v domovini, na otoku Taivanu, v Hong Kongu, Macau in v diaspori po svetu. Ta narod je ustvaril sijajno kulturo, ponaša se z velikimi modrijani in z družinsko tradicijo. Kitajci so po vsem svetu poznani kot gostoljubni in ustrežljivi ljudje. Spomnil je, da

je Cerkev začela bolj spoštovati kitajsko tradicijo in njene vrednote ter jih usklajevati z evangelijem. Naštel je velike misijonarje in apostole Kitajske „na primer jezuita Riccija. Poudaril je, da mora današnji kristjan biti sol in kvas družbenega in političnega življenja svoje dežele. Zato si Cerkev prizadeva, da bi v vernikih vzgojila ljubezen ter jih spodbudila k sodelovanju pri napredku dežele.

Janez Pavel II. je nato z zadovoljstvom ocenil delovanje Cerkve na Taiwanu, njeno pomoč pri širjenju evangelija, vzgoji in dobredelnih dejavnostih, ki se razvijajo v polni verski svobodi. Zaželel jim je povečanje števila duhovnikov, redovnikov in delavcev na področju apostolata. Ozrl se je tudi na težave celinske kitajske katoliške Cerkve in dejal, da sedanje stanje tamkajšnje katoliške Cerkve zavzema posebno mesto v svetu in da ji sam namenja veliko pozornost. Z raznih strani tega velikega ozemlja dobiva poročila o vztrajnosti številnih katoličanov v veri, molitvi in dejanskem verskem življenju, kar potrjuje njihovo sklicevanje in navezanost na Vatikan. Zatem je izrazil spoštovanje do te herojske Cerkve in z navzočimi skupno molil za junaške kitajske brate in verno ljudstvo, da bi mu Bog dal milost vztrajnosti in moči in v njih oživil živi plamen upanja.

Po nagovoru škofom je papež pozdravil še navzoče kitajske duhovnike in redovnike, ki živijo v Rimu, in ponovno opozoril na veliko vero kitajskih duhovnikov in redovnikov. Pozval jih je k veri v edinost, evharistijo in skupno krščansko upanje.

Novi prostori za tajni arhiv

18. oktobra je Janez Pavel II. v navzočnosti diplomatskega zbora in sinodalnih očetov odprl mostove tajnih arhivov, ki so bili pravkar končani pod dvoriščem Della Pinia. Površina je 4500 kvadratnih metrov, dolžina polic 50 km. Novi prostori bodo ustrezali potrebam osrednjega vodstva Cerkve.

500.000 islamskih khmerov mrtvih

Bangkok, 17. okt. 80. Jacques Danois, ki je odgovoren za informacije pri Unicefu, je izjavil, da je pod režimom rdeih „Khmerov“ od 1975 do 1979 bilo pobitih pol milijona „islamskih khmerov“. Potrdil je, da so bili islamski khmeri glavna tarča protiverskega besnenja takoj, ko so Združeni narodi potrdili veljavnost vlade „rdečih khmerov“. — Zgodilo se je prvič, da je visoki predstavnik Združenih narodov postregel s tako natančnimi podatki.

Švedski obisk v Vatikanu

30. oktobra je Janez Pavel II. sprejel švedskega princa Bertla in princezo Lilian, primasa švedske luteranske Cerkve nadškofa Upsale Alofa Sundbyja z ženo in številno spremstvo, švedskega veleposlanika v Italiji ter člane luteranske verske skupnosti v Rimu. Pred skupnim sprejemom so bili švedski gostje sprejeti v privatne avdiience. Sprejem je spadal v okvir prireditve ob razstavi na temo švedska in Rim.

Papež je goste spomnil na lik sv.

Brigite, zaščitnice Švedske, ki je zadnjih 20 let svojega življenja preživela v Rimu, kjer je umrla 1973. Omenil je tudi švedsko kraljico Kristino, ki je pokopana v vatikanski baziliki sv. Petra, ter številne švedske umetnike, ki so ustvarjali v Rimu ali Italiji. Izrazil je naklonjenost katoliške Cerkve do ločenih bratov in zaželel, da bi se vezi okrepile do popolne edinosti v veri in krščanskem življenju.

Iz letopisa katoliške Cerkve

Novembra je v Vatikanu izšel statistični letopis katoliške Cerkve, ki prinaša nekatere zanimive podatke o Cerkvi in njenem delu. Osnovni podatki se nanašajo na leto 1978, ker je novejše težko tako hitro obdelati.

Na svetu je v letu 1978 živelo skoraj 750 milijonov katoličanov, kar predstavlja okrog osemnajst odstotkov svetovnega prebivalstva. V Ameriki katoličani tvorijo 62,1 odstotka prebivalstva, v Evropi 39,6, v Oceaniji 25,3, v Afriki 12,4 in v Aziji 2,3 odstotka. V primerjavi z letom 1973 je v letu 1978 število župnij narastlo za 3,5 odstotka, število duhovnikov za 2,6 odstotka in misijonskih postaj za 14,7 odstotka. V svetovnem povprečju obsega ena škofija okrog 40 tisoč kvadratnih kilometrov, v Afriki 80 tisoč in v Evropi šest tisoč kvadratnih kilometrov.

Število duhovnikov, ki so svojevoljno zapustili svojo službo, se je v primerjavi z letom 1975 zmanjšalo skoraj za polovico; leta 1978 jih je odstopilo 2037. Pač pa je po najnižji stopnji duhovnih poklicev leta 1975

število le-teh narastlo za 4,2 odstotka.

Leta 1975 je študiralo na teoloških fakultetah po svetu 60142 bogoslovcev, v letu 1978 pa 62670. Največji porast duhovnih poklicev so zaznamovali v Afriki, in sicer kar 28,2 odstotka, v Aziji 9,0 odstotka, v Ameriki 8,8 odstotka. V Evropi so duhovni poklici nazadovali za 5,3 odstotka, v Oceaniji pa kar za 23,1 odstotka v primerjavi z letom 1975.

Kongres o evangelizaciji in ateizmu

Pod pokroviteljstvom papeške kongregacije za evangelizacijo narodov je bil od 6. do 10. oktobra v Rimu mednarodni kongres o evangelizaciji in ateizmu. Zbralo se je 200 udeležencev, poznavalcev sodobnega ateizma. Zbrani so bili svetovno znani filozofi, teologi in sociologi. Pri eni od okroglih miz je sodeloval tudi Slovenec profesor Tone Stres.

Duhovnik dr. Tone Stres je govoril o odnosu jugoslovanskih komunistov do Cerkve in vere v povojni Jugoslaviji. Od začetnega sektaškega odnosa, ko so se načelno in načrtno borili proti veri, so marksisti postopoma prišli do novih stališč. Vera naj bi bila le privatna zadeva vsakega posameznika, ki nima nobenega pomena za družbeno življenje in bo prej ali slej izginila iz zavesti in življenja kot nepotreben „ostanek nekdanjih razrednih družbenih krivic“.

Temeljni problem sodobne marksistične misli je pojmovanje svobode, je dejal Stres. Bistvo svobode je v tem, da priznaš, da je drugi drugačen. Ni dovolj, da drugače mislečega človeka

samo prenašaš, potrebno ga je tudi spoštovati v vsej njegovi drugačnosti. Jugoslovanski marksizem takšnega pojmovanja svobode vedno ne sprejema, ko gre za njegovo razmerje do vernosti.

Za boljšo razdelitev duhovnikov

23. julija je papeška komisija za duhovščino objavila smernice škofovskim konferencam in škofijam, kako naj skrbijo za boljšo porazdelitev duhovnikov in kako naj sodelujejo pri misijonskem delu Cerkve. V ta namen bosta odslej pri vsaki škofovski konferenci 2 novi komisiji. V vsaki škofiji naj bi ob svojem delu imeli pred očmi tudi potrebe vse Cerkve, vsega sveta, saj se prebivalstvo na svetu silno množi, duhovnikov in misijonarjev pa ni dovolj.

Listina najprej govori o veliki nalogi oznanjevati evangelij vsemu svetu. To je naloga vse Cerkve, vsake škofije in v določeni meri vsakega kristjana in duhovnika. Dokument nato predočuje, v kakšnih razmerah živimo. Leta 1977 je bilo na svetu čez 4 milijarde ljudi. Od teh je bilo 739 milijonov 127 tisoč katoličanov, to se pravi 18 odstotkov.

V Aziji prideta na 100.000 prebivalcev le 2 duhovnika, v Afriki 4, v Latinski Ameriki 12, v Oceaniji 26, v Severni Ameriki 29, v Evropi pa 37. Če pomislimo samo na katoličane, pride na 100.000 katoliških vernikov v Latinski Ameriki 16 duhovnikov, v Južni Afriki 33, na Daljnem Vzhodu 43, v Evropi 93, v Ocea-

niji 104, v Severni Ameriki 120, na Srednjem Vzhodu pa 133.

Neenakomerno porazdelitev duhovnikov še bolj vidimo iz naslednje primerjave: medtem ko je v Evropi in v Severni Ameriki 45 odstotkov katoličanov in imajo ti na voljo kar 72 odstotkov vseh duhovnikov, je za isto število vernikov v Latinski Ameriki in na Filipinih samo 12 in pol odstotka duhovnikov sveta. Precej podobno je z diakoni, redovnimi brati in redovnicami.

Pred vodstvo Cerkve se torej postavlja naloga: bolj smotrno porazdeliti delavce v božjem vinogradu. To se pravi, naj bi sejanci božje besede in pastirji duš odšli iz dežel, kjer jih je veliko, v dežele, kjer jih je premalo.

Že po zadnji vojni je papež klical duhovnike iz evropskih škofij, naj vsaj za nekaj časa (5 let) nekateri odidejo v misijonske dežele. Njegov klic ni ostal brez uspeha. Danes pa razmere zahtevajo še več. Zato so v Vatikanu dolgo študirali smernice, ki so jih sedaj objavili.

Razumljivo je, da ni vsak duhovnik sposoben za delo v škofijah na drugih celinah. Za delo drugod je potrebna tudi primerna priprava ter urejenost pomoči drugim škofijam. Skrb za vse to naj prevzamejo krajevne Cerkve in krajevni škof. Ena izmed oblik pomoči krajevnim cerkvam med seboj je nekakšno „botrstvo“: evropska škofija naj bi prevzela skrb za stalno pomoč eni izmed misijonskih ali manj razvitih škofij.

Pomanjkanje poklicev je že samo po sebi velika skrb nekaterih škofov. Vendar splošne razmere v Cerkvi

zahtevajo, da začno škofje misliti tudi na pomoč kaki nerazviti krajevni Cerkvi. Listina računa s težavami škofov, vendar pravi, naj se jih ne polasča črnoglednost. Duh božji, ki vodi Cerkev, bo pomagal škofom in velikodušnost razvitejših škofij poplačal z novimi poklici.

MOLITEV PAPEŽA KLEMENA XI.

Verujem, Gospod, naj verujem še trdneje; upam, vendar naj upam še vztrajneje; ljubim, vendar naj ljubim še ognjeviteje; obžalujem svoje grehe, vendar naj jih obžalujem še silneje.

Molim te kot prvi izvor, želim kot poslednji cilj, hvalim kot trajnega dobrotnika, kličem kot milostljivega branitelja.

Tvoja modrost naj me vodi, pravičnost vzdržuje, dobrosrčnost tolaži, mogočnost ščiti.

Darujem ti, Gospod, svoje misli, naj se dvigajo k tebi; svoje besede, naj govore o tebi; svoja dejanja, naj se vrše po tebi; svoje trpljenje, naj me tare zaradi tebe.

Hočem, kar ti hočeš; hočem, ker hočeš ti; hočem, kakor hočeš ti; hočem, dokler hočeš ti.

Prosim, Gospod, razsvetli razum, vžgi voljo, očisti srce, posveti dušo. Naj objokujem krivice, ki sem jih storil; naj odženem skušnjave, ki me čakajo; naj popravim grešna nagnjenja, naj si vzgojim primerne kreposti.

Podeli mi, dobri Bog, popolno ljubezen od tebe, pravo ljubezen do sebe, gorečnost do bližnjega, odklanjanje posvetnega.

Naj se trudim za pokorščino predstojnikom, za pomoč podložnim, za dober svet prijateljem, za odpuščanje sovražnikom.

Naj zmagujem poželjivost s strogostjo, skopost z darežljivostjo, jezljivost z milobo, mlačnost z gorečnostjo.

Naredi, da bom moder v nasvetih, da bom vzdržal v nevarnostih, da bom potrpežljiv v nesreči, ponižen v sreči.

Stori, Gospod, naj bom zbran v molitvi, zmeren v jedi, marljiv v službi, trden v dobrih sklepih.

Naj skrbim, da bo v meni znotraj nesebičnost, zunaj skromnost, da bom v občevanju skromen, v življenju reden.

Naj vztrajno skrbim za krotitev narave, množitev milosti, izpolnjevanje postave, rast zveličanja.

Naj se učim od tebe, kako krhko je vse posvetno, kako veliko je vse božje, kako minljivo vse časno, kako trajno vse večno.

Daj, da se bom na smrt pripravil, sodbe bal, peklju ušel, raj dosegel — po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Smeh od doma (s stisnjenimi zobmi!)

Mnogo jih je za domovino umrlo.
Toda še več jih živi na račun domovine.

— — —

Bil je tako velik patriot, da je prodal domovino za več denarja, kot je bila v resnici vredna.

— — —

Od zgoraj smo videti vsi enaki.

— — —

Cenzor je državni uradnik, ki ima pisarno v naših glavah.

— — —

Dandanes so takšni časi, da si človek upa pokazati zobe samo dentistu.

— — —

Delitev dela: nekateri pljujejo v roke, tuje seveda, drugi pa delajo.

— — —

„Ozrimo se na prehojeno pot,“ je rekel tovariš, ki je to pot prevozil v avtomobilu.

— — —

Mnenja se krešejo toliko časa, dokler se ne vname grmada, na kateri zažgejo vse tiste, ki imajo drugačno mnenje.

— — —

Zgradili smo eno samo cesto, a kljub temu vedno znova pridemo do razpoptja.

— — —

Je že res, da naša kultura usiha, ampak kljub temu je ne bi smeli zalivati z gnojnico.

— — —

Da bi zvedeli resnico, ni dovolj, da samo govorimo; včasih je potrebno tudi poslušati.

Nekoč smo govorili o železnih rezervah, danes nam pa tudi zlate ne pomagajo več.

— — —

„Zakaj si ob vsakem novem letu želimo, da bi bilo srečno in zadovoljno?“

„Zato, ker smo se doslej še vsakokrat ušтели.“

— — —

„Imam dva sinova: eden ves suk-njič raztrga na komolcih, drugi pa vse hlače na kolenih. Kaj vendar počneta?“

„Čisto po tebi! Najprej si se plazil, pozneje si pa odrival!“

— — —

Direktor predstavi direktorju prišleca: „Ta tovariš obvlada 17 jezikov in je doktor ved, pa bi bil mogoče primeren, da bi prevajal v slovenščino vse, kar na sestankih govorimo...“

— — —

Človek mora včasih misliti s tujo glavo, da bi ohranil svojo.

— — —

Včasih so možgani ovira za pravilno mišljenje.

— — —

Varčujte z nasveti, morda jih boste sami potrebovali.

— — —

Nesreča je, če ima majhna država preveč velikih ljudi.

— — —

Pisatelj: „Preklicujem vse, kar sem napisal med vrsticami.“

— — —

Samo kdor malo ve, si veliko upa.

KJE JE KAJ

LETO 48

FEBRUAR 1981

UVODNIK

Apostolstvo molitve — njegov pomen v Cer-
kvi (Lojze Kukovica) 65

IZ ŽIVLJENJA CERKVE

Petdnevno potovanje Janeza Pavla II. po Za-
hodni Nemčiji (Alozij Starc) 69
Odgovornost kristjanov za današnjo in jutri-
šnjo Evropo (Svet evropskih škofovskih
konferenc) 73
Sporočilo krščanskim družinam (škofovska
sinoda) 79
Trije novi blaženi 98
Stiske albanske Cerkve 99
Reveže imate med seboj (mati Terezija) .. 100
Položaj Cerkve v Vietnamu 102
Navodila glede maše 103

SLOVENSKA CERKEV

Cerkve v Sloveniji med leti 61 do 65 (Naša
luč) 95

NAŠA VPRAŠANJA

Materin jezik (Oskar Simčič) 67
Voščila ljubljanskih škofov 68
Kaj mi služi vera (Alojz Rebula) 85
Nekdo, ki je naša neizbežnost (Alojz Rebula) 86
Narodnost v teologiji in Cerkvi (Oskar Sim-
čič) 87
Prešernovo izročilo danes (Zora Tavčar) .. 90
Naloge matere v zdovski skupnosti (Valen-
tina Fink) 91

LEPOSLOVJE

Postelja (Emilijan Ceve) 82
Živa voda (Vladimir Truhlar) 84
Oče Damijan (Wilhelm Hünermann) 111

ZA MLADINO

Nedoslednost (Marko Kremžar) 105
Nevarnosti za sodobno mladino (Alojz Re-
bula) 106

V DRUŽINI

Duhovnik — družinski prijatelj (Vital Vider) 107

NOVA KNJIGA

M. Javornik: Pero in čas II. (Tine Debe-
ljak) 116

NOVICE

Med nami v Argentini 118
Novice iz Slovenije 120
Svetovne novice 121

HUMOR

Smeh od doma (s stisnjenimi zobmi!) 127

Malo za šalo, malo zares

Nekoga so vprašali, zakaj se zmeraj smehlja. Pa je povedal:

„Če sem dobre volje, se smehljaj, ker sem pač dobre volje. Če sem jezen, se smehljaj, da razjezim druge. Njihova jeza me potem spravi v dobro voljo, pa se spet smehljaj.“

— — —
„Adam in Eva sta bila čudovit zakon.“

„Zakaj?“

„Adamu ni bilo treba nenehno poslušati, koliko boljših mož bi lahko ona dobila, Evi pa ne, kako dobro je znala njegova mama gospodinjiti.“

— — —
„Na kaj pa misliš, Alenka?“

„Na nič.“

„No, to je pa značilna ženska logika. Kako je mogoče misliti na nič?“

„Mislila sem na tisto, kar si mi podaril za god.“

DUHOVNO ŽIVLJENJE

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor.

Editor responsable: msgr. Antonio Orehar — Ramón L. Falcón 4158, 1407 Buenos Aires, Argentina.

Registro de la Propiedad Intelectual No. 1.313.507.

Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, 1101 Buenos Aires, Argentina.

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Bs. Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.

Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanc, Riva Piazzutta 18, Gorizia, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Naročnina za leto 1981 je 200.000 pesov.

DENARNA NAKAZILA NA NASLOV:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, 1407 Buenos Aires, Argentina.
Zunanja in notranja oprema DŽ in BS: Stane Snoj.

DUHOVNO
ŽIVLJENJE
1 • 9 • 8 • 1